

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO, TURIZEM IN ŠPORT
URAD RS ZA INTELKTUALNO LASTNINO

Poslovno poročilo

Urada Republike Slovenije
za intelektualno lastnino
za leto 2023

POVZETEK POROČILA	3
1. PREDSTAVITEV URADA: VPOGLED V PRISTOJNOSTI, VIZIJO, CILJE IN ORGANIZIRANOST	5
2. REALIZACIJA PROGRAMA DELA 2023: KROVNI PREGLED	11
3. INDUSTRIJSKA LASTNINA	13
3.1 Patenti in dodatni varstveni certifikati	13
3.2 Znamke	18
3.3 Modeli	21
3.4 Registri in vzdrževanje pravic, uradne objave	23
4. IZDAJA DOVOLJENJ IN NADZOR NAD DELOVANJEM KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJ	24
5. DRUGE STORITVE URADA	26
5.1 Vzdrževanje sistema baz podatkov	26
5.2 Informacijske storitve in posredovanje informacij javnega značaja	26
5.3 Izpiti za zastopnike	27
6. MEDNARODNA DEJAVNOST	28
6.1 Sodelovanje z WIPO, EPU, EUIPO	28
6.2 Sodelovanje na ravni EU	32
6.3 Sodelovanje z nacionalnim uradi za intelektualno lastnino v regiji in širše	32
7. MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE NA NACIONALNI RAVNI	33
7.1 Delovna skupina vlade za pripravo strategije področja intelektualne lastnine do leta 2030	33
7.2 Stalna koordinacijska skupina za boj proti piratstvu in ponarejanju	33
7.3 Medresorska delovna skupina za enotni patentni sistem (MDS EPS)	34
7.4 Sodelovanje pri vzpostavljanju nacionalnega RRI stičišča	34
8. ZAKONODAJA INTELLEKTUALNE LASTNINE	35
9. INFORMIRANJE IN PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI	38
9.1 Informiranje	38
9.2 Spletne strani in družabna omrežja	38
9.3 Promocijske in izobraževalne aktivnosti	39
DODATEK	44

SEZNAM KRATIC

ACE Posvetovalni odbor za uveljavljanje pravic	MGTS Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
AJPES Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve	MOS Mednarodni sejem obrti in podjetništva
BIL Bilten za industrijsko lastnino	MPK Mednarodna patentna klasifikacija
CDIP Odbor za razvoj in intelektualno lastnino	MSP Mala in srednja podjetja
DVC Dodatni varstveni certifikat	OZN Organizacija združenih narodov
ECP Evropski programi sodelovanja	PBC Odbor za program in proračun
EPO Evropska patentna organizacija	PCT Pogodba o sodelovanju na področju patentov
EPU Evropski patentni urad	SCCR Stalni odbor za avtorsko in sorodne pravice
EQE Izpit za evropskega patentnega zastopnika	SCT Stalni odbor za pravo znamk, modelov in geografskih označb
EU Evropska unija	VPI Višegrajski patentni inštitut
EUIPO Urad Evropske unije za intelektualno lastnino	ZASP Zakon o avtorski in sorodnih pravicah
GZS Gospodarska zbornica Slovenije	ZKUASP Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic
IGC Medvladni odbor za intelektualno lastnino in genske vire, tradicionalno znanje in folkloro	ZIL-1 Zakon o industrijski lastnini
IJS Institut Jožef Stefan	WIPO Svetovna organizacija za intelektualno lastnino
MBBC Upravni in proračunski odbor EUIPO	
MDS EPS Medresorska delovna skupina za enotni patentni sistem	

POVZETEK POROČILA

Leto 2023 je bilo za Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: urad) **nadvse aktivno**, kar ponazarjajo realizirane naloge iz Programa dela za leto 2023, predstavljene v tem poročilu.

Urad je nosilec pobude za pripravo **nacionalne strategije področja intelektualne lastnine** do leta 2030, ob podpori resornega ministrstva pa se je v okviru vladne delovne skupine uspešno nadaljevala priprava tega pomembnega dokumenta.

V zvezi z nadaljnjim razvojem avtorskopravne zakonodaje **po sprejemu novel ZASP in ZKUASP** v letu 2022 je urad, skupaj z resornim ministrstvom, nadaljeval z izvedbo dogodkov in posvetov za zainteresirano strokovno javnost s tega področja.

Urad je pripravil Predlog **Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIL-1** (zakon je bil v Državnem zboru Republike Slovenije sprejet 28. 6. 2023) in zaradi tega zakona tudi spremembe in dopolnitve nekaterih podzakonskih aktov ali prenovljene podzakonske akte.

V okviru tesnejšega sodelovanja z drugimi uradi in institucijami, ki pokrivajo področje intelektualne lastnine, so bili v letu 2023 **sklenjeni sporazumi** med uradom in EPO (t. i. delovni sporazum in upravni sporazum), med uradom in madžarskim uradom (sporazum o sodelovanju) in med uradom in VPI (memorandum o soglasju). Izveden je bil tudi delovni obisk na hrvaškem uradu.

Urad je v letu 2023 **gostil generalnega direktorja WIPO Darena Tanga**, ki se v teku dvodnevne obiska Slovenije srečal z državnim političnim vrhom ter s predstavniki podjetniško-inovacijskega ekosistema in s predstavniki kreativnega sektorja. Urad je gostil tudi Antonia Campinosa, predsednika EPU, ki je Slovenijo obiskal ob podpisu že omenjenega sporazuma med uradom in EPO.

Na področju **patentov in DVC** je bilo število na urad vloženih nacionalnih patentnih prijav v letu 2023 nižje za 30 % glede na predhodno leto, tudi število vloženih zahtev za DVC se je zmanjšalo, in sicer za 41 %, število PCT prijav pri uradu kot prejemnem uradu je bilo v letu 2023 nižje za 24 % kot leto poprej (vendar pa enako kot v letu 2021), v register vpisanih evropskih patentov je bilo za 25 % manj kot leto poprej.

Na področju **znamk** se je število nacionalnih prijav v letu 2023 zvišalo za 7 %, slovenski prijavitelji so vložili za 6 % več prijav za mednarodno registracijo znamk, število prijav znamk EU slovenskih prijaviteljev pa se je zmanjšalo za 10 %.

Na področju **modelov** se je število nacionalnih prijav za registracijo modela zvišalo za 43 %, število vloženih zahtev slovenskih prijaviteljev za varstvo modela po Haaškem sporazumu je v primerjavi z letom prej upadlo za 42 %, število registriranih modelov skupnosti prijaviteljev iz Slovenije je tudi upadlo, in sicer za 23 %.

Na področju **avtorske in sorodnih pravic** je urad prejel štiri vloge za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic, izdal pa je pet dovoljenj za kolektivno upravljanje. Urad v letu 2023 ni izdal nobene odločbe o prekršku.

Skozi vse leto je urad izvajal številne **promocijske in izobraževalne aktivnosti** in z njimi nagovarjal različne ciljne skupine. Urad je na osrednjem spletišču državne uprave GOV.SI redno posodabljal spletne vsebine iz svoje pristojnosti ter ažurno objavljaj aktualne novice, poleg tega pa je nadaljeval z rednim objavljanjem informacij na družabnih omrežjih (Facebook, X, LinkedIn, Instagram), kar je pripomoglo k večjemu dosegu spletnega informiranja različnih javnosti o delu urada.

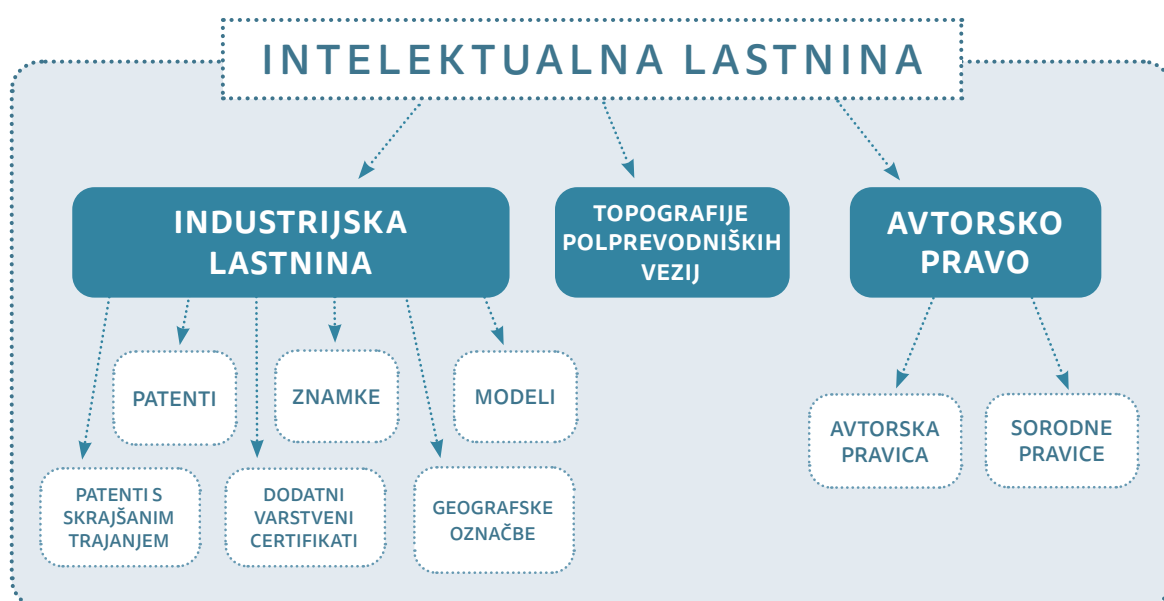
Uspešno se je nadaljeval tudi **proces digitalizacije poslovanja urada**. Proces, ki se je pričel pred leti na področju podpornih sistemov za znamke in modele, se s projektom zamenjave zalednega sistema tudi za patente in DVC nadaljuje tudi v prihodnje. Urad je z uspešno prestano presojo po standardu ISO 9001:2015 tudi v letu 2023 potrdil, da izvaja, vzdržuje in izboljšuje svoj sistem vodenja kakovosti in z njim tudi kakovost svojih storitev.

1. PREDSTAVITEV URADA: VPOGLED V PRISTOJNOSTI, VIZIJO, CILJE IN ORGANIZIRANOST

Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino (v nadaljevanju: urad) deluje kot organ v sestavi Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport ter je pri svojem delu samostojen. Delovno področje urada določajo Zakon o državni upravi, Uredba o organih v sestavi ministrstev in veljavni predpisi s področja intelektualne lastnine, ki so dostopni tudi na spletni strani urada (www.uil.gov.si).

PRISTOJNOSTI URADA

- Urad opravlja upravne in strokovne naloge na področju intelektualne lastnine, kot so določene s predpisi s področja avtorskega prava, industrijske lastnine in topografije polprevodniških vezij.
- Urad opravlja strokovne in koordinacijske naloge, povezane s pravnim redom EU, ter pripravlja gradiva, strokovne podlage in stališča za Vlado Republike Slovenije v delovnih telesih Sveta Evropske unije, Evropske komisije in EUIPO.
- Urad skrbi za izvajanje mednarodnih pogodb s področja intelektualne lastnine ter zastopa Republiko Slovenijo v delovnih telesih mednarodnih organizacij, ki delujejo na področju intelektualne lastnine, kot sta EPO in WIPO).
- Urad skrbi za krepitev zavesti javnosti o pomenu pravic intelektualne lastnine, seznanja javnost s sistemom varstva intelektualne lastnine ter omogoča javnosti dostop do podatkov o prijavljenih in registriranih pravicah v Sloveniji in glede na razpoložljiva orodja v tujini.

VIZIJA URADA

Urad je partner slovenskemu gospodarstvu in kulturno-umetniškim ustvarjalcem, ki si prizadeva za pravičen in urejen odnos na področju pravic intelektualne lastnine.

STRATEŠKI CILJI URADA

1

Povečati prepoznavnost intelektualne lastnine in samega urada z učinkovitim sodelovanjem in komuniciranjem pri sooblikovanju politike in razvojnih usmeritev na področju sistemske ureditve prava intelektualne lastnine na nacionalni, EU in mednarodni ravni.

2

Povečati produktivnost gospodarstva prek spodbujanja varovanja pravic industrijske lastnine.

3

Doseči pravično razmerje med vsemi deležniki pri urejanju intelektualne lastnine.

4

Ustvariti pozitivno timsko vzdušje med zaposlenimi, z večjo odprtostjo navzven.

ORGANIZIRANOST

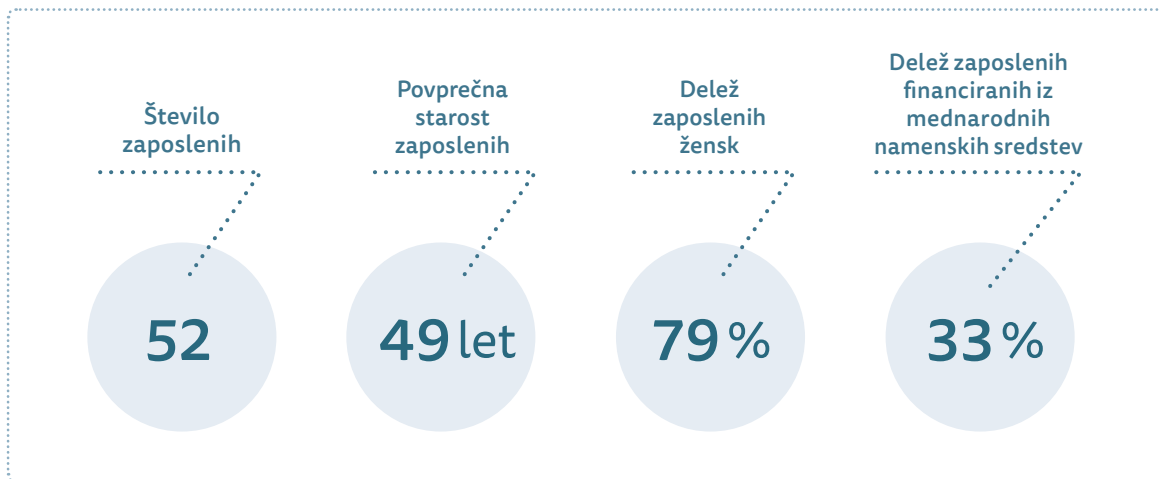
Za izvajanje svojih nalog ima urad naslednjo organizacijsko strukturo (stanje na dan 31. decembra 2023):

Zasedena delovna mesta po organizacijskih enotah na dan 31. decembra 2023: v vodstvu šest oseb (direktorica, trije sekretarji, podsekretarka in poslovna sekretarka), v Sektorju za pravo intelektualne lastnine šest oseb, v Sektorju za znamke in modele deset oseb, v Sektorju za patente štiri osebe, v Sektorju za promocijo in mednarodno sodelovanje šest oseb, v Sektorju za digitalizacijo pet oseb in v Sektorju za splošne zadeve petnajst oseb.

Ustrezna kadrovska struktura je zelo pomembna za izvajanje nalog urada s področja intelektualne lastnine, vključno z izvajanjem zahtevnih in najbolj zahtevnih upravnih postopkov na področju podeljevanja patentov in DVC, registracije znamk in modelov, izdaje dovoljenj za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic, nadzora nad kolektivnimi organizacijami, vodenja in odločanja v prekrškovnih postopkih kot tudi aktivnosti spodbujanja poznavanja in strateške rabe pravic intelektualne lastnine ter njihovega uveljavljanja. Zato je urad tudi v letu 2023 v sodelovanju s Kadrovsko službo MGTŠ izvajal aktivnosti za zapolnitev nezasedenih delovnih mest, vključno z manjšo spremembo sistemizacije delovnih mest. Poleg tega je z različnimi izobraževanji ter usposabljanji skrbel za krepitev znanja zaposlenih in njihov nadaljnji razvoj.

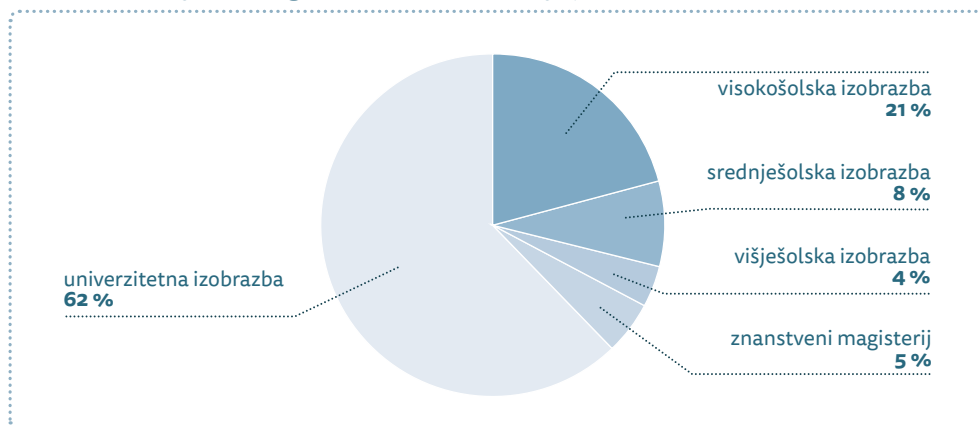
Na uradu je bilo na dan 31. decembra 2023 zaposlenih 52 oseb, od tega direktorica urada, 34 zaposlenih za nedoločen čas, skladno s Kadrovskim načrtom Vlade Republike Slovenije, in 17 zaposlenih, financiranih iz mednarodnih namenskih sredstev WIPO in EUIPO.

Vir: evidence urada

Urad je leta 2023 zaposlil tri osebe za nedoločen čas, dve sta plačani iz integralnih sredstev, ena pa iz mednarodnih namenskih sredstev. V tem obdobju je pogodba o zaposlitvi prenehala veljati petim osebam: eni zaradi trajne premestitve na drug organ, dvema osebama zaradi upokojitve in dvema osebama na njuno željo (od tega je bila ena oseba zaposlena za določen čas).

Slika 1: **Delež zaposlenih glede na doseženo stopnjo izobrazbe**

Vir: evidence urada

Več kot polovici zaposlenih (60 %) je bilo v letu 2023 omogočeno opravljanje dela od doma na podlagi sklenjenega aneksa k pogodbi o zaposlitvi, leto pred tem pa manj kot polovici zaposlenih (48 %).

IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA ZAPOSLENIH V LETU 2023:

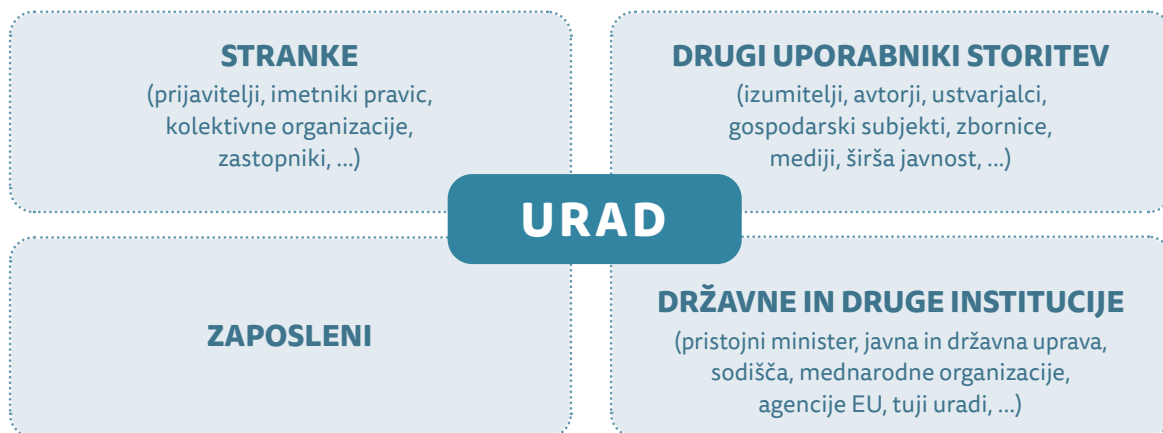
- obvezna usposabljanja, priprava na strokovni izpit in seminarji na Upravni akademiji (obvezno usposabljanje Vodenje v upravi za direktorico, obvezno usposabljanje za imenovanje v naziv in priprava na strokovni izpit iz upravnega postopka, osvežitveni seminar iz Uredbe o upravnem poslovanju);
- vodenje arhivov s poudarkom na pripravah za vodenje elektronskih arhivov;
- jezikovni tečaji (angleščina in francoščina);
- seminarji, e-izobraževanja in delavnice v sodelovanju in s sofinanciranjem WIPO, EPU in EUIPO;
- izobraževanja s področja sistemske administracije, načrtovanja in razvoja programske opreme;
- udeležba na strokovnih srečanjih s področja IT (Microsoft NT konferenca);
- notranja izobraževanja: vzajemno seznanjanje s postopki in z aktivnostmi drugih področjih dela urada (vključno z notranjimi usposabljanji v zvezi s spremembami oziroma posodobitvami sistema računalniške podpore ter z novimi informacijskimi rešitvami, izhajajočimi iz različnih projektov).

Za zaposlene sta bili v letu 2023 izvedeni tudi dve teambuilding aktivnosti.

SISTEM VODENJA KAKOVOSTI NA URADU

Urad je v letu 2023 uspešno prestal redno letno presojo po standardu ISO 9001:2015. S tem je urad znova potrdil, da izvaja, vzdržuje in nenehno izboljšuje svoj sistem vodenja kakovosti in z njim tudi kakovost svojih storitev.

DELEŽNIKI URADA

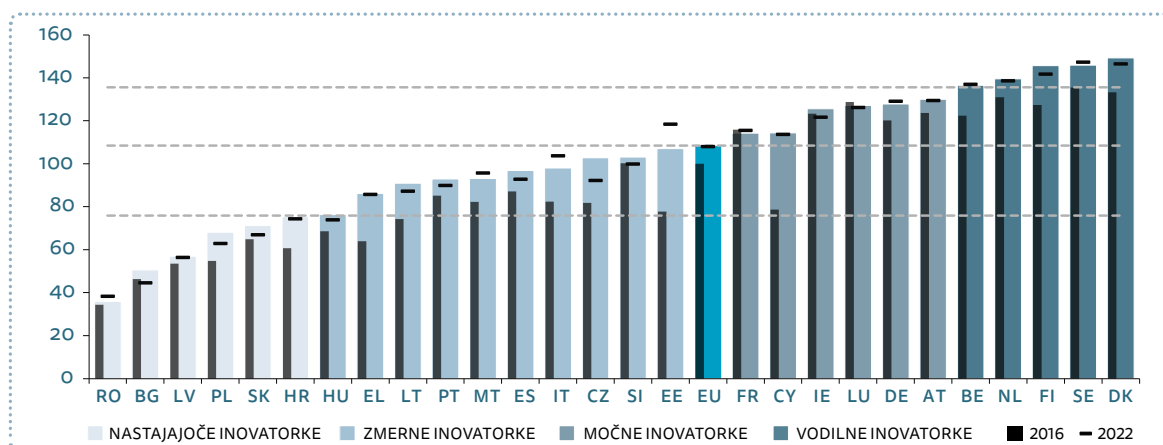

UVRSTITEV REPUBLIKE SLOVENIJE NA MEDNARODNIH LESTVICAH INOVATIVNOSTI

Urad zaradi svoje vpetosti v nacionalni inovacijski ekosistem podrobno spremlja uvrstitve Republike Slovenije na mednarodnih lestvicah inovativnosti. Najbolj spremljani lestvici sta lestvica Globalnega inovacijskega indeksa (angl. Global Innovation Index – GII) in lestvica Evropskega sistema inovacijskih kazalnikov (angl. European Innovation Scoreboard – EIS).

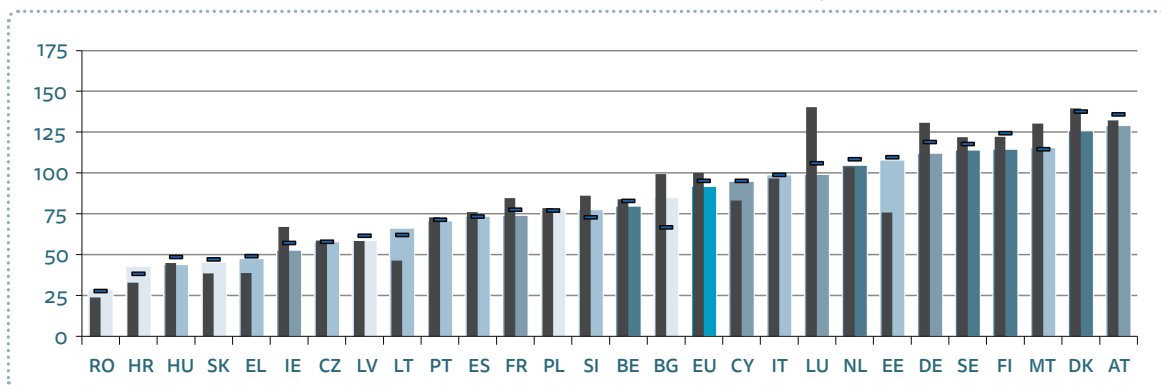
Področji intelektualne lastnine in inovacij sta povezani, kar je razvidno tudi iz grafičnega prikaza spodaj, kjer je prikazana korelacija med skupno vrednostjo sestavljenega kazalnika posameznih držav EU na lestvici EIS (slika 2) in vrednostjo sestavljenega kazalnika »intelektualna sredstva« na sliki 3. Temneje obarvani stolpci predstavljajo države EU, ki so na lestvici EIS nad povprečjem EU (vodilne in močne inovatorke), svetleje obarvani stolpci pa države, ki imajo vrednost indeksa v letu 2023 pod povprečjem EU (zmerne in nastajajoče inovatorke).

Slika 2: **EIS 2023 – skupna vrednost sestavljenega kazalnika po državah EU**

Vir: European Innovation Scoreboard 2023

Slika 3: EIS 2023 – vrednost kazalnika »intelektualna sredstva« po državah EU

Vir: European Innovation Scoreboard 2023

V letu 2023 se je Republika Slovenija na dveh najbolj spremljanih lestvicah inovativnosti uvrstila na GII lestvici na 33. mesto (132 držav), na lestvici EIS pa na 13. mesto (27 držav).

Globalni inovacijski indeks (GII) za leto 2023

Evropski sistem inovacijskih kazalnikov (EIS) za leto 2023

V primerjavi z letom 2022 je Republika Slovenija obdržala mesti na obeh navedenih lestvicah in tako **ostaja v skupini držav zmernih inovatorok lestvice EIS**.

Ker je v EIS (izmed 32 kazalnikov) vključena tudi skupina kazalnikov, ki se nanaša na intelektualna sredstva (podatki o številu mednarodnih (PCT) patentnih prijav in številu prijav znamke EU in modelov Skupnosti), si mora urad, skupaj s preostalimi subjekti slovenskega inovacijskega ekosistema, še bolj prizadevati za nadaljnji razvoj področja inovacij. Strateški cilj Slovenije je uvrstitev v skupino držav vodilnih inovatorok EU lestvice EIS do leta 2030.

2. REALIZACIJA PROGRAMA DELA 2023: KROVNI PREGLED

KLJUČNI DOGODKI V LETU 2023:

- obisk generalnega direktorja WIPO Darena Tanga, ki se je srečal s političnim vrhom ter s predstavniki podjetniško-inovacijskega ekosistema in s predstavniki kreativnega sektorja;
- podpis Delovnega sporazuma med Uradom Republike Slovenije za intelektualno lastnino in Evropsko patentno organizacijo o sodelovanju pri poizvedbah (4. septembra 2023 na Otočcu – z obiskom predsednika EPU Antonia Campinosa) in nanj navezujočega Upravnega sporazuma med Evropskim patentnim uradom in Uradom Republike Slovenije za intelektualno lastnino o znižanju pristojbin za poizvedbe na podlagi delovnega sporazuma o sodelovanju pri poizvedbah (14. decembra 2023 v Münchnu);
- podpis Sporazuma o sodelovanju med Madžarskim uradom za intelektualno lastnino in Uradom Republike Slovenije za intelektualno lastnino (10. oktobra 2023 v Budimpešti);
- podpis Memoranduma o soglasju med Uradom Republike Slovenije za intelektualno lastnino in VPI (30. novembra 2023 v Ljubljani);
- sodelovanje pri nacionalnem tekmovanju programa Moje podjetje 2022, ki ga izvaja Zavod za spodbujanje podjetnosti mladih pod okriljem Junior Achievement Europe;
- soorganizacija tekmovanja v podjetniških idejah mladih (POPRI);
- sodelovanje na dogodku »500 podjetnic 2023«.

Tabela 1a: **Realizacija prednostnih nalog urada v letu 2023**

Prednostna naloga iz Programa dela URSIL za leto 2023	Stanje izvedbe
1 Priprava nacionalne strategije varstva intelektualne lastnine 2030, kjer bo imel urad ključno vlogo.	Izvedeno (poglavje 7.1)
2 Nadaljevanje razprave z deležniki o nadaljnjem razvoju avtorskopravne zakonodaje.	Izvedeno (poglavje 8)
Sprejem zakona o spremembah in dopolnitvah ZIL-1.	Izvedeno (poglavje 8)
3 Uskladitev podzakonskih aktov s sprejetim zakonom o spremembah in dopolnitvah ZIL-1.	Delno izvedeno (poglavje 8)
4 Sklenitev sporazumov o sodelovanju z Avstrijskim patentnim uradom ¹ , Madžarskim uradom za intelektualno lastnino in EPO.	Izvedeno (poglavje 6.3)
5 Izvedba aktivnosti, vezanih na uvedbo evropskega patenta z enotnim učinkom (promocija in ustrezna dopolnitev ZIL-1).	Izvedeno (poglavje 8)
6 Pričetek izvajanja postopkov razveljavitve in ničnosti na področju znamk.	Izvedeno (poglavje 3.2)
7 Nadzor nad delovanjem kolektivnih organizacij in odločanje o vlogah za izdajo dovoljenj za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic.	Izvedeno (poglavje 4)
8 Nadaljevanje aktivnega uvajanja e-poslovanja in prehod na digitalno poslovanje v letu 2024.	Izvedeno (poglavje 6.1)
9 Nadaljevanje promocijskih in izobraževalnih aktivnosti za ozaveščanje o pomenu pravic intelektualne lastnine.	Izvedeno (poglavje 9.3)

¹ Sporazum z Avstrijskim patentnim uradom je urad sklenil 20. decembra 2022 (Poslovno poročilo Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino za leto 2022, št. 0102-1/2023-1 z dne 24. februarja 2023).

Tabela 1b: **Kazalniki na področju industrijske lastnine v letu 2023**

	Načrtovano v programu dela za leto 2023	Realizirano v letu 2023
Patenti in DVC		
Nacionalne patentne prijave: število prijav	250	172
Nacionalni patenti: število podelitev	180	153
Ugotovitevne odločbe pri nacionalnih patentih: število odločb	23	18
Zahteve za vpis evropskih patentov v register: število zahtev	1.750	1.350
Dodatni varstveni certifikati: število prijav	45	31
Dodatni varstveni certifikati: število podelitev	45	33
PCT prijave/prejemni urad: število prijav	40	31
EP prijave/prejemni urad: število prijav	1	0
Znamke in modeli		
Nacionalne znamke: število prijav	1.050	1.148
Nacionalne znamke: število registracij	1.200	903
Znamke – ugovori: število prejetih/število rešenih	92/100	47/95
Mednarodne registracije znamk slovenskih prijaviteljev	190	186
Mednarodne znamke, vložene v okviru Madridskega sporazuma	910	875
Ugovori zoper mednarodno znamko: novi/rešeni	15/20	15/20
Nacionalni modeli: število prijav	25	33
Nacionalni modeli: število registracij	24	26
Področje registrov		
Plačila pristojbin za podaljšanje ali vzdrževanje pravic industrijske lastnine	19.000	19.996
Odločbe o prenehanju veljavnosti patentov	1.800	1.431
Odločbe o obnovi znamk	1.800	1.366
Opozorila o zamudi plačila vzdrževanja	3.000	3.914
Vpisi sprememb in prenosov pravic v registre pravic industrijske lastnine	1.300	1.364
Izdaja potrdil iz registrov	190	278
Vpisi evropskih patentov v register	1.750	1.304
Vpisi, izbrisi in vpisi sprememb v registre zastopnikov	30	9
Vpisi generalnih in posamičnih pooblastil v sistem	700	687

Tabela 1c: **Kazalniki na področju avtorskega prava v letu 2023**

	Realizirano v letu 2023
Področje avtorskega prava	
Izdana dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic	5
Uvedeni postopki nadzora nad delovanjem kolektivnih organizacij	7
Zaključeni postopki nadzora nad delovanjem kolektivnih organizacij	10
Izdane odločbe o prekršku	0

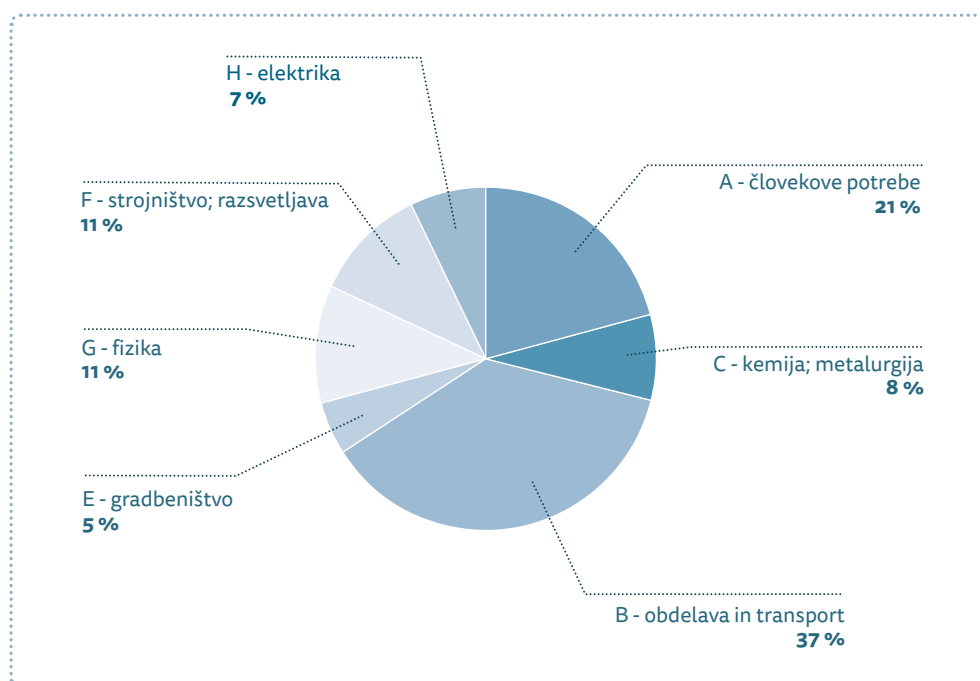
Podrobne informacije o realizaciji programa dela urada za leto 2023 po posameznih področjih so predstavljene v poglavjih, ki sledijo.

3. INDUSTRIJSKA LASTNINA

3.1 Patenti in dodatni varstveni certifikati

Delo urada obsega sprejem in obravnavo nacionalnih prijav za podelitev patenta ter podelitev patentov, izdajo ugotovitvenih odločb, sprejem in obravnavo prijav za podelitev dodatnih varstvenih certifikatov (v nadaljevanju: DVC) ter podelitev DVC, vpis evropskih patentov v register patentov, sprejem in odpošiljanje prijav slovenskih prijaviteljev za podelitev evropskih patentov in mednarodnih (PCT) prijav.

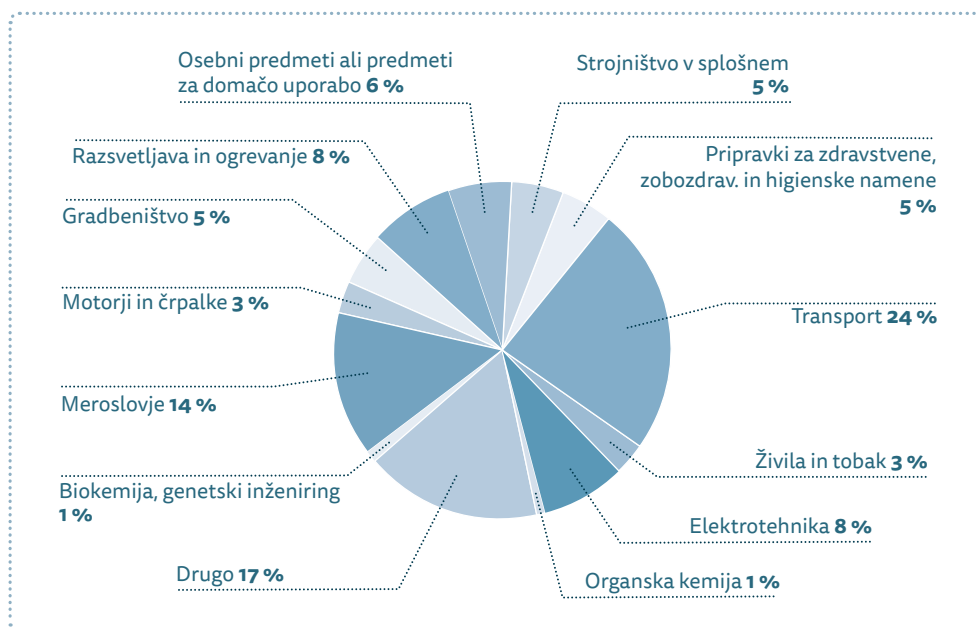
Slika 4: **Podeljeni patenti na osnovi nacionalnih prijav v letu 2023 – deleži po sekcijah MPK**

Vir: evidence urada

Največ podeljenih patentov na osnovi nacionalnih prijav v letu 2023 se uvršča v mednarodne patentne klasifikacije sekcije B – obdelava in transport (37 %), A – človekove potrebe (21 %), F – strojništvo; razsvetljava in G – fizika (vsaka po 11 %) Področja tehnike, na katere se večina izumov navedenih patentov nanaša, ostajajo podobno kot v letu 2022.

Slika 5: **Podeljeni patenti na osnovi nacionalnih prijav v letu 2023 – deleži po tehničnih področjih**

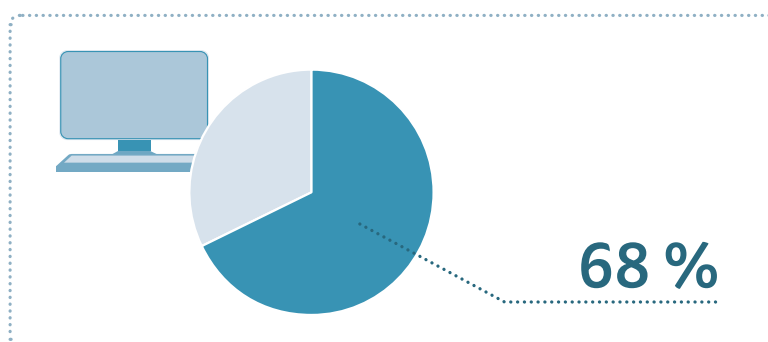

Vir: evidence urada

Pregled po tehničnih področjih prikaže drugačen pogled: največ poddeljenih patentov na osnovni nacionalnih prijav v letu 2023 se uvršča v področje Transport (24 %), sledi Meroslovje (14 %) in Razsvetljava in ogrevanje (8 %).

Konec leta 2023 je bilo v Republiki Sloveniji veljavnih 18.414 patentov (vpisanih v register, ki ga vodi urad), od tega le 1.216 patentov poddeljenih na osnovi nacionalnih prijav (6,6 %). V 93 % primerov so bili imetniki patentov tujci. Poleg navedenega je veljalo v Republiki Sloveniji tudi 17.256 evropskih patentov z enotnim učinkom.

Slika 6: **Delež elektronsko vloženeh PCT prijav**

Vir: evidence urada

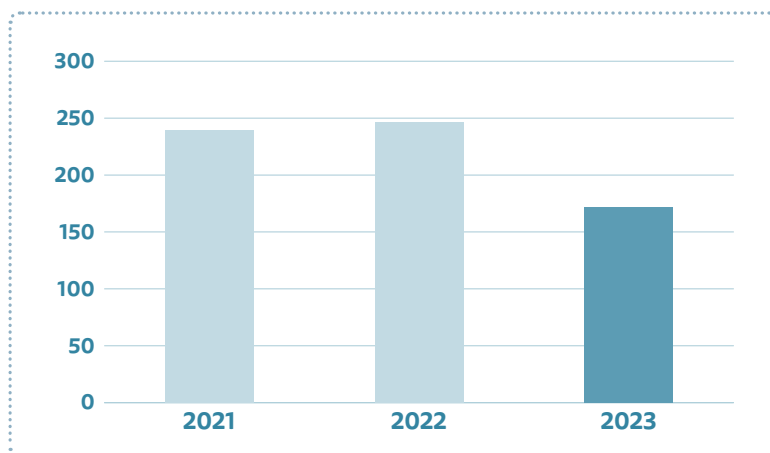
Prek sistema za elektronsko vlaganje je bilo v letu 2023 vloženeh 68 % mednarodnih (PCT) prijav (21 prijav od skupno 31). Preostalih 32 % PCT prijav je bilo vloženeh po fizični poti – te so bile s strani urada skenirane in evidentirane v sistem za elektronsko vlaganje ePCT.

Zahteve za podelitev patentov na osnovi nacionalnih prijav, zahteve za vpis evropskih patentov v register in zahteve za podelitev DVC so bile vložene zgolj v papirni obliki, ker trenutno elektronsko vlaganje tovrstnih zahtev še ni omogočeno. To se bo spremenilo z izvedbo projekta digitalizacije pri patentih in DVC, ki se je pričel v letu 2021 in se bo predvidoma zaključil v letu 2024.

V času priprave poslovnega poročila lahko urad posreduje le podatke za mednarodne (PCT) prijave in evropske patentne prijave, ki so bile vložene pri uradu kot prejemnem uradu za mednarodne in evropske prijave. Statistični podatki skupno vloženih mednarodnih prijav slovenskih prijaviteljev pri WIPO (pri uradu in WIPO) bodo znani predvidoma v aprilu 2024 in podatki skupno vloženih evropskih prijav pri Evropskem patentnem uradu (pri uradu in EPU) konec marca 2024.

Število vloženih **nacionalnih patentnih prijav** je glede na prejšnje leto nižje za kar 30 %. Pri vlaganju nacionalnih patentnih prijav se kaže trend upadanja. Zadnja leta je bilo število vloženih nacionalnih patentnih prijav podobno, vendar nižje kot pred leti. Glede na pridobljene informacije se padec števila prijav beleži tudi v nekaterih drugih primerljivih državah. Vzrok je verjetno vsesplošna nestabilna gospodarska situacija, nemiri, vojne in visoka inflacija. Tudi glede na javno objavljene podatke je potrošnja v Sloveniji manjša, kar velja verjetno tudi za varčevanje pri vlaganju novih patentnih prijav. Za padec števila prijav so možni še drugi vzroki, kot na primer prevzemi slovenskih podjetij (tuji lastniki imajo centralne oddelke za industrijsko lastnino in večinoma vlagajo prve prijave v tujini), vsi izumi tudi niso patentabilni. Zanimanje slovenskih prijaviteljev po varovanju izumov v Sloveniji je tudi očitno manjše - za nekatere prijavitelje je slovenski trg premajhen in že prvo prijavo vložijo pri EPU ali kot mednarodno (PCT) prijavo pri WIPO. Za vse izume tudi niso vložene patentne prijave, kar je odvisno od strategije prijavitelja.

Slika 7: **Število vloženih nacionalnih patentnih prijav**

Vir: evidence urada

Tabela 2: **Lestvica prijaviteljev po številu nacionalnih patentnih prijav**
(navedeni so prijavitelji, ki imajo tri ali več prijav)

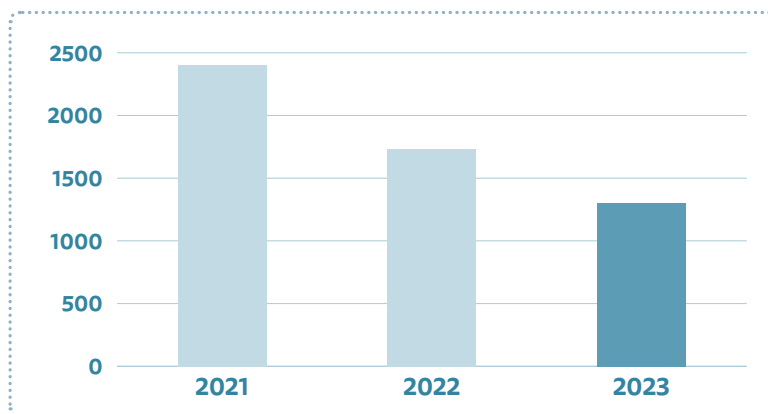
Št. prijav	Prijavitelj v letu 2022	Št. prijav	Prijavitelj v letu 2023
8	Krka, d. d., Novo mesto	7	Gorenje, d. o. o.
6	Univerza v Mariboru	6	fizična oseba
5	ETI Elektroelement, d. o. o.	4	fizična oseba
5	Tajfun Planina, proizvodnja strojev, d. o. o.	4	fizična oseba
5	PoLabs, meritve in kontrola, d. o. o.	4	Knaus Tabbert, AG
5	Penca, orodjarstvo - plastika, d. o. o.	3	Krka, d. d., Novo mesto
4	FAKULTETA ZA DIZAJN	3	fizična oseba
4	LOOP SKUPINA, proizvodnja in prodaja naprednih varnostnih ter informacijskih rešitev, d. o. o.		
4	IMAGINE, družba za računalniški inženiring, d. o. o.		
4	Ograje Kočevar, d. o. o.		
4	Lotrič Meroslovje, d. o. o.		
4	ProLabs, meritve in kontrola, d. o. o.		
3	Rafko Žnidarič, s. p.		
3	Armanov, d. o. o.		
3	ELGOLINE, d. o. o.		
3	EMAZING, napredne rešitve, d. o. o.		
3	OGK-ing, d. o. o.		
3	Gorenje, gospodinjski aparati, d. o. o.		
3	ANTEJA ECG svetovanje, d. o. o.		
3	SUNESIS, inovativne tehnologije in storitve, d. o. o.		
3	Bonaca, d. o. o.		

Vir: evidence urada

Število **vloženih zahtev za izdajo ugotovitvene odločbe**, s katero se ugotavlja novost, inventivno raven in industrijsko uporabljivost izuma, je v primerjavi z letom poprej za 33 % višje. Z leti to število sicer niha, vendar je na relativno nizki ravni (približno 10 % vseh patentov). Nizko število pomeni, da je le približno 10 % nacionalnih patentov tako gospodarsko uspešnih, da imetniki želijo pridobiti ugotovitevno odločbo in posledično možnost trajanja patenta do 20 let.

V register vpisanih evropskih patentov je bilo lani za 25 % manj kot leto poprej. Največ evropskih patentov, ki so bili lani vpisani v register patentov pri uradu, se uvršča v sekciji A – človekove potrebe (34 %) in C – kemija, metalurgija (28 %) po mednarodni patentni klasifikaciji. Upadanje urad razlaga z zmanjšanjem zanimanja tujcev za slovenski trg, kar je bilo opazno že v treh preteklih letih, in z začetkom veljavnosti enotnega patentnega sistema 1. junija 2023.

Slika 8: Število v register vpisanih evropskih patentov

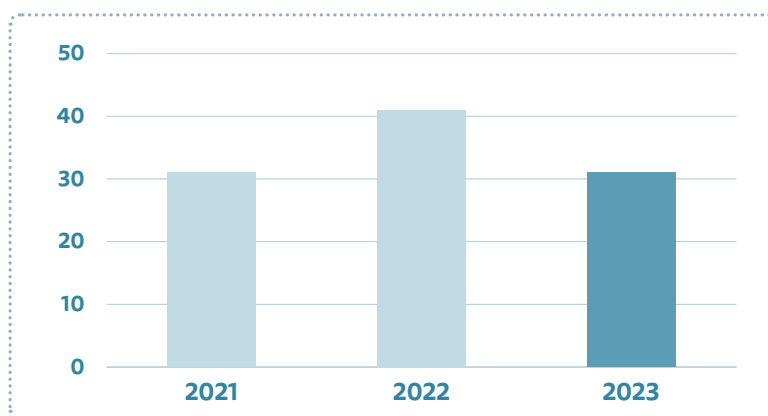
Vir: evidence urada

Število vloženih zahtev za **DVC** se je lani zmanjšalo za 41 %. Z leti to število niha, vendar je bilo lani glede na zadnjih nekaj let najnižje. Za trikrat pa se je povečalo število DVC, za katere je bilo podeljeno t. i. pediatrično podaljšanje veljavnosti za šest mesecev (z večletnega povprečja 6,5 na 19).

Evropske patentne prijave slovenski prijavitelji vlagajo neposredno na EPU. V letu 2023 prek urada kot prejemnega urada prijavitelji niso vložili nobene prijave.

Število mednarodnih (PCT) prijav pri uradu kot prejemnem uradu je bilo v letu 2023 za 24 % nižje kot leto poprej in enako kot v letu 2021. Urad si prizadeva, da bi prijavitelji prepoznali ugodnosti, ki jih nudi e-poslovanje pri uradu kot prejemnem uradu, ki omogoča hitrejše, enostavnejše in preglednejše poslovanje.

Slika 9: Število vloženih mednarodnih (PCT) prijav

Vir: evidence urada

V letu 2023 so bile vse vloge obravnavane v predvidenih zakonskih rokih.

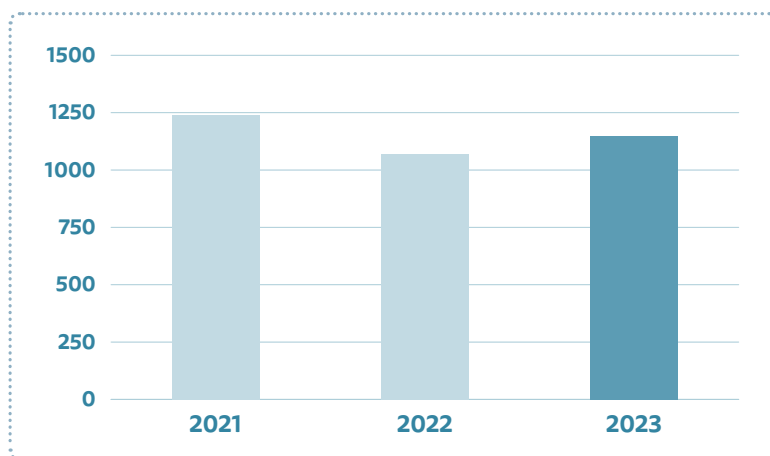
Ob koncu leta 2023 je bilo veljavnih **17.256 evropskih patentov z enotnim učinkom** (ki velja za 17 držav, vključno s Slovenijo).

Podrobnejši statistični podatki so v poglavju Dodatek.

3.2 Znamke

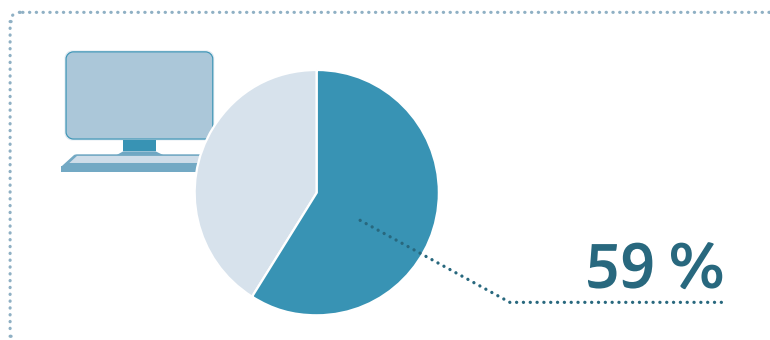
Število vloženih nacionalnih prijav v letu 2023 se je v primerjavi s preteklim letom zvišalo za 7 %, vendar še ni doseglo števila prijav, kot smo jih prejeli v letu 2021. Prek sistema za elektronsko vlaganje je bilo vloženih 59 % vseh prijav v letu 2023, kar je za 4 % manj kot v preteklem letu. V tem letu je bilo registriranih 12 % manj nacionalnih znamk, število zavrženih, zavrženih in umaknjenih prijav pa je bilo za 14 % nižje kot v letu 2022. Razlogi za zavržitve so v tem, da znamke niso bile primerne za registracijo, razlogi za zavržene oziroma umaknjene prijave pa so v tem, da prijavitelj ni ustrezno dopolnil prijave.

Slika 10: Število prijav za nacionalno registracijo znamk

Vir: evidence urada

Slika 11: Delež elektronsko vloženih nacionalnih prijav

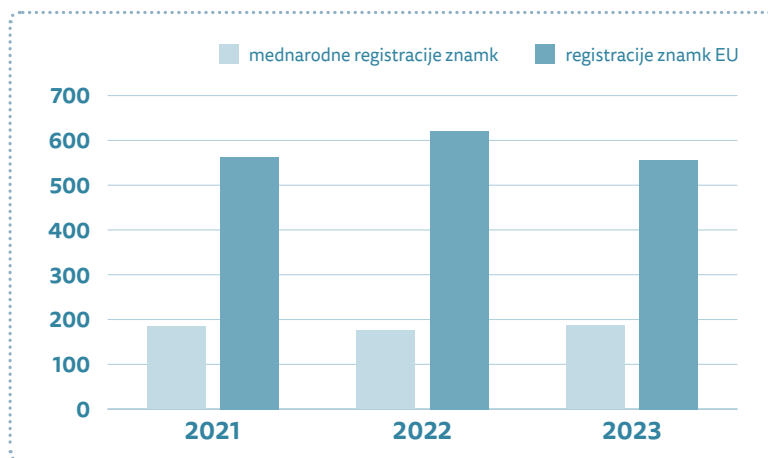

Vir: evidence urada

Slovenski prijavitelji so v letu 2023 vložili za 6 % več prijav za **mednarodno registracijo znamk**. Slovenski prijavitelji so v letu 2023 vložili za 10 % manj prijav za registracijo znamk EU kot v preteklem letu, število registriranih znamk EU slovenskih prijaviteljev pa se je zvišalo za 3 %.

V letu 2023 se je sicer zvišalo število prijav za **registracijo znamke EU** za 1 %, število registracij znamk EU pa je upadlo za 2 %.

Slika 12: Število prijav za mednarodno registracijo znamk in registracijo znamk EU

Vir: evidence urada

Število **vloženih ugovorov** zoper registracijo nacionalnih znamk se je v letu 2023 znižalo za 39 %, kar pa zaradi zahtevnosti teh postopkov še vedno močno obremenjuje urad. V letu 2022 je bilo rešenih več zadev, kot pretekla leta zaradi pospešenega odpravljanja zaostankov. Delo v letu 2023 je teklo povsem običajno, zato so tudi številke rešenih zadev nižje od tistih v letu 2022. V letu 2023 je bilo zato rešenih 12 % manj ugovorov glede na leto 2022, vseeno pa so bile v rednem času rešene vse zadeve.

Število vloženih ugovorov zoper registracijo mednarodnih znamk se je v letu 2023 znižalo za 14 %, število rešenih ugovorov pa zaradi tega znižalo za 42 %.

V postopkih registracije znamk je bil pri novih prijavih nacionalnih znamk **načrtovan pripad iz programa dela** za leto 2023 presežen za 9 %, pri vseh ostalih postavkah pa je bila realizacija plana nižja od načrtovane. Tako je število registriranih znamk za 11 % pod načrtovanim, število vloženih ugovorov zoper nacionalno znamko 49 % pod načrtovanim, število rešenih ugovorov 5 % pod načrtovanim, število mednarodnih registracij znamk slovenskih prijaviteljev 2 % pod načrtovanim, število mednarodnih designacij na Slovenijo 10 % pod načrtovanim, število novih mednarodnih ugovorov 14 % pod načrtovanim in število rešenih mednarodnih ugovorov 30 % pod načrtovanim. Vendar to ne rezultira v zaostankih, saj postopki tečejo normalno.

V letu 2023 je bil cilj za obravnavo vseh vlog v predvidenih zakonskih rokih dosežen 99,94 %, saj smo samo v primeru ene vloge zaznali zaostanek glede na zakonsko določene roke.

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIL-1 je urad začel izvajati tudi postopke razveljavitve in ugotovitve ničnosti znamk. V letu 2023 je tako prejel v reševanje tri vloge za razveljavitvev in tri vloge za ugotovitev ničnosti znamke. Vsi postopki so še vedno v formalnem preverjanju.

Tabela 3: **Nacionalne vloge za registracijo znamk na osnovi Nicejske klasifikacije v letu 2023**

Razred*	Vsebina razreda	Število prijav
35	Vodenje komercialnih poslov in prodaje, oglasna dejavnost, pisarniški posli	475
41	Izobraževanje, razvedrilo, kulturne in športne prireditve	393
9	Znanstveni, merilni aparati in instrumenti, računalniška oprema, električni aparati in oprema, magnetni nosilci zapisov	221
5	Farmacevtski, veterinarski, dietetični proizvodi	209
42	Znanstvene rešitve, analize in oblikovanje, računalniško programiranje	177
43	Nudjenje hrane, pijače in nastanitve	169
16	Papir, lepenka in tiskovine	159
30	Prehrambni artikli (kava, čaj, izdelki iz žitaric, začimbe, med)	119

* Znamke se lahko prijavi za od enega do 45 razredov Nicejske klasifikacije, pri čemer vsebuje večina prijav tri razrede, zato je končno število razredov lahko izredno visoko. V tabeli 3 so navedeni najbolj pogosto uporabljeni razredi Nicejske klasifikacije v nacionalnih prijavah, vloženih v letu 2023.

Vir: evidence urada

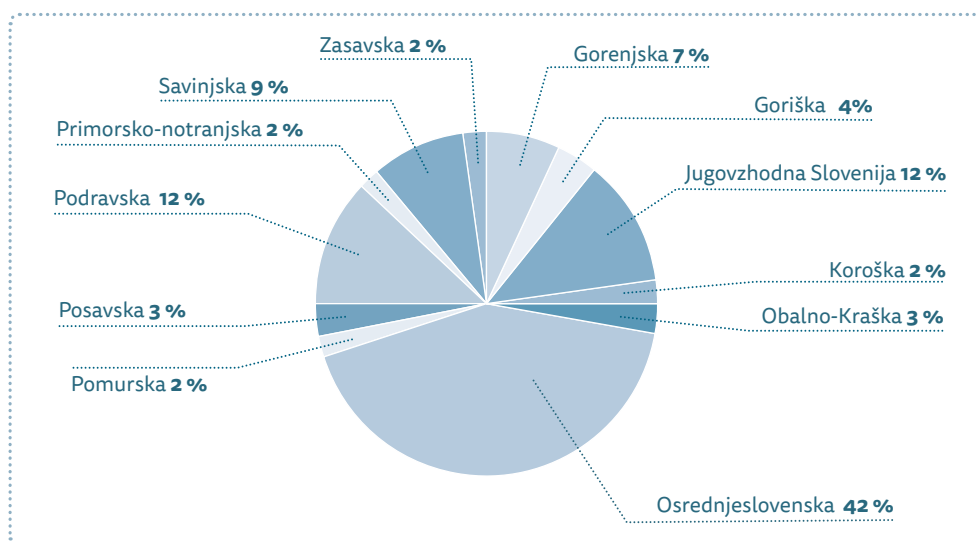
Tabela 4: **Lestvica prijaviteljev znamk iz Slovenije po številu prijav**

Št. prijav	Prijavitelj v letu 2022	Št. prijav	Prijavitelj v letu 2023
72	KRKA, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto	68	Krka, d. d.
30	Albaugh, tovarna kemičnih izdelkov, d. o. o.	32	Albaugh tovarna kemičnih izdelkov, d. o. o.
16	MEDIS INTAGO, investiranje in gospodarjenje, d. o. o.	19	Pivovarna Laško Union, d. o. o.
11	Atlantic Droga Kolinska, živilska industrija, d. o. o.	10	Ljubljanske mlekarnе, mlekarška industrija, d. o. o.
11	Poslovni sistem Mercator, d. o. o.	8	Športna loterija in igre na srečo, d. d.
10	FOTONA, d. o. o.	6	ASPN, d. o. o.
10	ISKRA, elektro in sistemske rešitve, d. o. o.	6	Radgonske gorice, d. o. o.
7	Hofer trgovina, d. o. o.	6	Nova Vizija, d. d.
6	ELPA, d. o. o.	6	S-premium, d. o. o.
6	Minicene, spletna trgovina, d. o. o.	6	Styria digital marketplaces, d. o. o.

Vir: evidence urada

Iz tabele 4 je razvidno, da po številu prijav znamk iz Slovenije v zadnjih dveh letih prednjačita družbi: Krka, tovarna zdravil, d. d. in Albaugh, tovarna kemičnih izdelkov, d. o. o..

Slika 13: Prijave znamk v letu 2023 – deleži po statističnih regijah

Vir: evidence urada

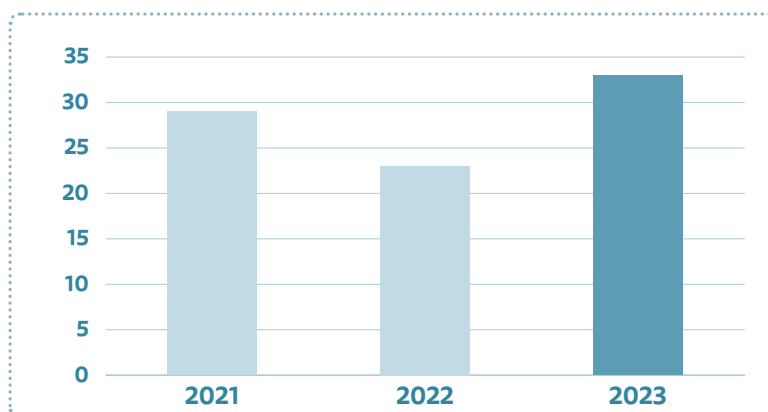
Največ prijav znamk v letu 2023 je bilo podanih s strani prijaviteljev, ki imajo sedež na območju Osrednjeslovenske statistične regije (42 % vseh prijav), sledijo prijavitelji iz statistične regije Jugovzhodna Slovenija in Podravske statistične regije (po 12 % prijav).

Podrobnejši statistični podatki, ki se nanašajo na poglavje 3.2, se nahajajo v poglavju Dodatek.

3.3 Modeli

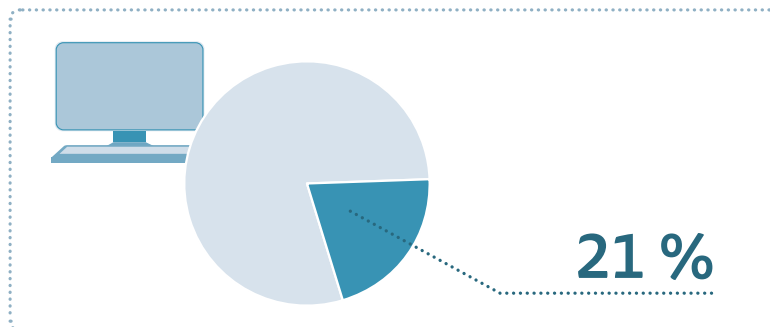
Število vloženih nacionalnih prijav za registracijo modela se je v letu 2023 glede na prejšnje leto zvišalo za 43 %, kar pa je rezultat večjega števila enega prijavitelja. Prek sistema za elektronsko vlaganje je bilo vloženih samo 21 % nacionalnih prijav v letu 2023.

Slika 14: Število nacionalnih prijav za registracijo modela

Vir: evidence urada

Slika 15: **Delež elektronsko vloženi nacionalni prijavi**

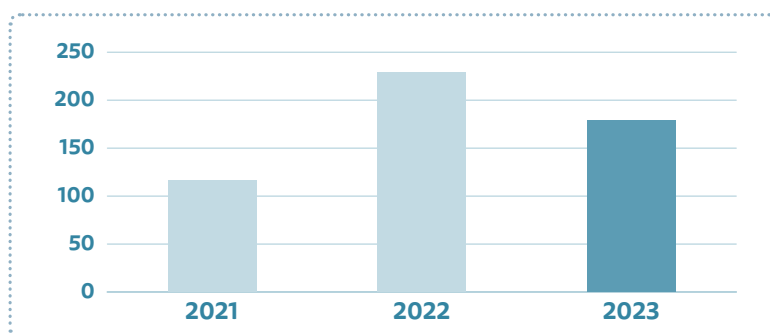

Vir: evidence urada

V primerjavi s preteklim letom je število vloženi zahtev prijaviteljev iz Slovenije za varstvo modela po Haaškem sporazumu upadlo za 42 %.

Število registriranih modelov Skupnosti prijaviteljev iz Slovenije je v letu 2023 upadlo za 23 % glede na leto 2022, število registriranih modelov Skupnosti v letu 2023 pa se je zvišalo za 4 %.

Slika 16: **Število registriranih modelov Skupnosti prijaviteljev iz Slovenije**

Vir: evidence urada

V postopkih registracije modelov je bil načrtovan pripad za leto 2023 v primeru prijavi za registracijo modelov presežen za 32 %, število registriranih modelov pa za 8 % glede na program dela za leto 2023.

Tabela 5: **Lestvica prijaviteljev modelov iz Slovenije po številu prijavi**
(upoštevani so prijavitelji z več kot dvema prijavo)

št. prijavi	Prijavitelj v letu 2022	št. prijavi	Prijavitelj v letu 2023
		14	fizična oseba
		14	fizična oseba
		3	fizična oseba

* V letu 2022 so slovenski prijavitelji podali skupno 21 prijavi za registracijo modela. Vseh 21 prijavljenih modelov slovenskih prijaviteljev v letu 2022 ima različne prijavitelje (vsi prijavitelji so vložili po eno prijavo)

Vir: evidence urada

Podrobnejši statistični podatki, ki se nanašajo na poglavje 3.3, se nahajajo v poglavju Dodatek.

3.4 Registri in vzdrževanje pravic, uradne objave

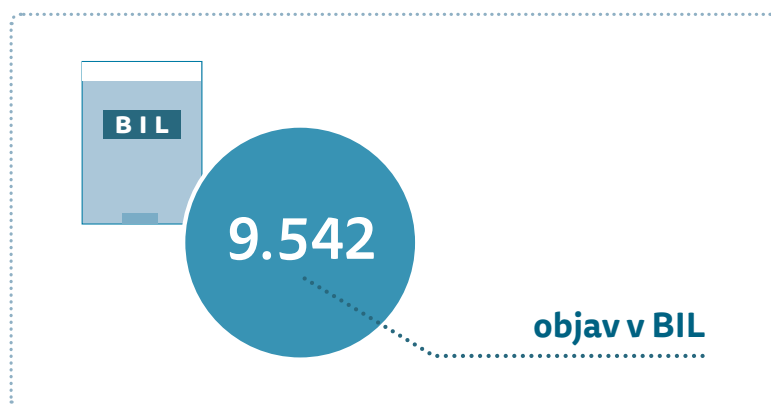
V pristojnost urada sodi tudi vodenje registrov pravic industrijske lastnine in drugih registrov, predvsem registra zastopnikov. Pri tem gre za obvladovanje velikega števila vlog za različne spremembe v registrih.

Število vpisov sprememb in prenosov v registre pravic industrijske lastnine se je v letu 2023 skoraj prepolovilo glede na leto 2022, kar pripisujemo izključno spremenjenemu načinu vodenja podatkov kot dosjejev v okviru zaledne pisarne. Poleg tega je bilo v letu 2023 opaziti trend ponovnega, trikratnega povečanja števila izdanih potrdil iz registra.

Vpis novih zastopnikov v register se je v letu 2023 prepolovil glede na leto 2022, iz registra pa so bili na lastno željo izbrisani 4 zastopniki (v letu 2022 pa ni bil izbrisan noben zastopnik). Urad na to nima nobenega vpliva, velja pa omeniti dejstvo, da si zastopniki med seboj zelo konkurirajo.

Deponiranje generalnih pooblastil se je glede na leto 2022 povečalo za okoli 45 %, vpisi in spremembe posamičnih pooblastil pa so se zmanjšali za 8 %. Urad sklepa, da imetniki, predvsem iz tujine, raje izdajo zastopnikom generalno kot posamično pooblastilo.

Redno in ažurno objavljanje podatkov o prijavih za pravice industrijske lastnine in podatkov o pravicah industrijske lastnine je pomembno, saj se tako javnost seznanja s prijavih, ki so bile vložene, in pravicami, ki so bile podeljene ali registrirane. Urad v ta namen izdaja **Bilten za industrijsko lastnino (BIL)**, uradno glasilo za varstvo pravic industrijske lastnine v Sloveniji, ki je v elektronski obliki brezplačno na voljo javnosti na spletnem mestu urada. V letu 2023 je urad izdal 12 številk uradnega glasila, v katerih je bilo 9.542 objav, kar je 6 % več kot leta 2022.

Vir: evidence urada

Podrobnejši statistični podatki, ki se nanašajo na poglavje 3.4, se nahajajo v poglavju Dodatek.

4. IZDAJA DOVOLJENJ IN NADZOR NAD DELOVANJEM KOLEKTIVNIH ORGANIZACIJ

Urad vodi postopke izdaje dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske ali sorodnih pravic po določbah ZKUASP in nadzoruje izvajanje določb ZKUASP, razen v primerih, kjer je za nadzor pristojen AJPES ali Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

Urad je z uveljavitvijo ZKUASP v letu 2016 pridobil nove pristojnosti in je med drugim postal prekrškovni organ za prekrške, ki jih storijo kolektivne organizacije in odgovorne osebe kolektivne organizacije. **V letu 2023 urad ni izdal nobene odločbe o prekršku.**

Urad se vključuje v obravnavo različnih avtorskopравnih vprašanj na evropski in mednarodni ravni ter posreduje nezavezujoča mnenja o vprašanih, ki jih urejata ZASP in ZKUASP.

V letu 2023 je urad **izdal pet dovoljenj za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic**, od teh eno dovoljenje na podlagi vloge, prejete v letu 2021, tri dovoljenja na podlagi vlog, prejetih v letu 2022 ter eno dovoljenje na podlagi vloge, prejete v letu 2023. Urad je izdal dovoljenja naslednjim kolektivnim organizacijam: dve dovoljenji IPF, k. o., dve dovoljenji AIPA, k. o. in eno dovoljenje Združenju SAZAS k. o.

Vir: evidence urada

V letu 2023 so bile **vložene štiri vloge** za izdajo dovoljenja za kolektivno upravljanje pravic. Ena vloga je bila umaknjena, o eni vlogi je bilo odločeno z izdanim dovoljenjem.

Urad je v letu 2023 nadaljeval s preverjanjem uskladitev kolektivnih organizacij z določbami ZKUASP in nadaljeval aktivnosti nadzora nad njihovim delovanjem. V letu 2023 je bilo iz preteklih let prenesenih 31 postopkov nadzora (1. stopnja) in **vedenih je bilo 7 postopkov nadzora. Končanih je bilo 10 postopkov.** V leto 2024 je tako prenesenih 28 postopkov nadzora iz preteklih let. Če kolektivna organizacija ne izvaja svojih nalog v skladu z ZASP oziroma ZKUASP, urad odredi

odpravo ugotovljenih nepravilnosti, kot skrajni ukrep pa lahko kolektivni organizaciji odvzame dovoljenje za kolektivno upravljanje pravic. V letu 2023 je bil **zaključen en uskladitveni postopek**, nezaključen ostaja samo še en uskladitveni postopek. Odvzeto ni bilo nobeno dovoljenje.

Urad se je v letu 2023 **udeležil vseh dvanajstih sklicanih sej skupščin** kolektivnih organizacij.

V svojem prizadevanju urada biti dostopen partner deležnikom in v luči poznavanja celotnih razmer delovanja kolektivnih organizacij se je urad v letu 2023 **dva-krat sestal z vsemi kolektivnimi organizacijami** hkrati.

V letu 2023 je urad na področju odprave zaostankov zaključil upravne postopke in uredil evidenco dokumentarnega gradiva v preko 200 zadevah.

5. DRUGE STORITVE URADA

5.1 Vzdrževanje sistema baz podatkov

V skrbi za ažurnost in transparentnost v odnosu do strank ter zaradi mednarodnih povezav urada z drugimi sorodnimi uradi, regionalnimi in mednarodnimi organizacijami na področju intelektualne lastnine ter vpetosti tega področja v mednarodne tokove pridobivanja pravic industrijske lastnine, je urad vseskozi vzdrževal, upravljal in posodabljal podporno informacijsko infrastrukturo.

Podatki o pravicah se dandanes prenašajo izključno prek sodobnih elektronskih medijev, kjer prihaja do vedno večje standardizacije in harmonizacije. Vseeno pa posebnost področja varovanja pravic industrijske lastnine narekuje razvoj posebnih rešitev, kjer se mora tudi urad prilagajati rešitvam, ki jih za svoje člane vzpostavljajo EPO, WIPO in EUIPO.

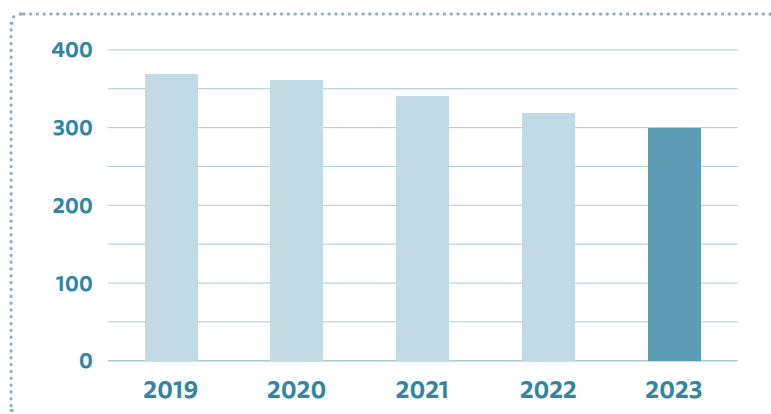
Urad je v letu 2023 aktivno vzdrževal sistem baz podatkov o patentih, znamkah in modelih v okviru mednarodnih projektov TMView, DesignView in Espacenet.

5.2 Informacijske storitve in posredovanje informacij javnega značaja

Urad opravlja za naročnike različne vrste poizvedb, pri katerih uporablja lastne in tuje razpoložljive vire, nudi podatke in informacije o pravicah industrijske lastnine, veljavnih v Sloveniji, daje mnenja o podobnosti ali istovetnosti znamk in išče podatke po tujih podatkovnih zbirkah. Na podlagi dvostranskih sporazumov omogoča strankam tudi obsežnejše storitve.

V zadnjih letih se število naročil za informacijske storitve zmanjšuje. V letu 2023 je urad opravil skupaj 299 poizvedb po naročilu, le dve od njih sta bili plačljivi. V veliki večini gre za poizvedbe v okviru stečajnih postopkov. Iz slike 18 je razviden trend zmanjševanja naročil v obdobju med leti 2019 in 2023.

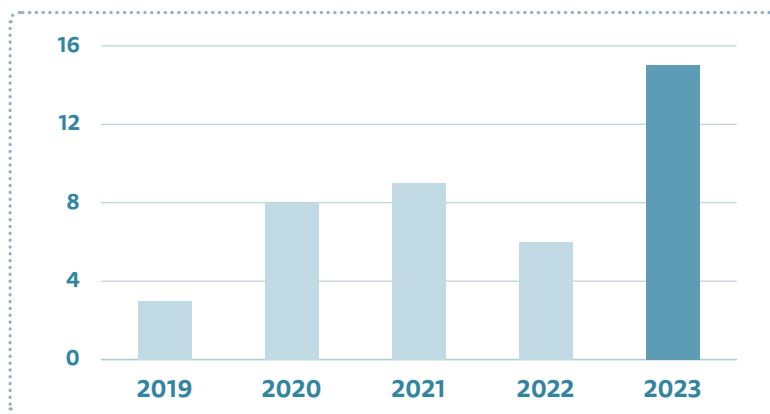
Slika 17: Število opravljenih poizvedb po naročilu po letih

Vir: evidence urada

V letu 2023 je urad prejel 15 zahtev za dostop do informacij javnega značaja. Iz slike 18 je razviden porast prejetih zahtev v primerjavi s preteklimi leti.

Slika 18: **Število prejetih zahtev za dostop do informacij javnega značaja po letih**

Vir: evidence urada

Podrobnejši statistični podatki, ki se nanašajo na poglavje 5.2, se nahajajo v poglavju Dodatek.

5.3 Izpiti za zastopnike

V letu 2023 sta se izpita za zastopnike udeležila dva kandidata (v predhodnem letu trije). Oba kandidata sta izpit za zastopnike za znamke in modele uspešno opravila.

6. MEDNARODNA DEJAVNOST

6.1 Sodelovanje z WIPO, EPU, EUIPO

Sodelovanje v okviru Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO)

V okviru WIPO se je urad v letu 2023 fizično ali na daljavo udeležil zasedanj njegovih glavnih delovnih teles: Stalnega odbora za pravo znamk, modelov in geografskih označb (SCT), Stalnega odbora za patentno pravo (SCP), Stalnega odbora za avtorsko in sorodne pravice (SCCR), Medvladnega odbora za intelektualno lastnino in genske vire, tradicionalno znanje in folkloro (IGC), Odbora za razvoj in intelektualno lastnino (CDIP), Odbora za program in proračun (PBC) in nekaterih delovnih skupin (delovna skupina za PCT, delovna skupina za razvoj Madridskega sistema) ter Posvetovalnega odbora za uveljavljanje pravic (ACE).

Kot vsako leto je urad **pripravil in zastopal stališča Republike Slovenije na letnem zasedanju skupščin unij in generalne skupščine držav članic WIPO**. Zasedanje je slovenska delegacija izkoristila za srečanje z generalnim direktorjem WIPO Darenom Tangom, direktorjem Oddelka za države v prehodu in razvite države Habipom Asanom ter s pomočnikom generalnega direktorja WIPO Marcom Alemanom, odgovornim za pomoč državam članicam pri razvoju ekosistemov intelektualne lastnine in inovacij za spodbujanje gospodarske rasti. Ob robu 64. zasedanja je Slovenija kot članica sodelovala pri spremljevalnih dogodkih regionalne skupine Srednjeevropskih in baltskih držav (CEBS). Na razstavi inovativnega ženskega oblikovanja, povezanega s sodobnimi tehnologijami, ki rešujejo aktualne izzive in premikajo meje sveta »Ona navdihuje. Ženski dizajn iz CEBS«, so bile predstavljene tri slovenske oblikovalke: Martina Obid Mlakar z zapestnico iz titana, Urška Sršen s pametno zapestnico IVY in Ajda Bertok z RemigoOne, prvim popolnoma integriranim, lahkim 1000 W električnim izvenkrmnim motorjem na svetu. Na modni reviji, ki je nastala s sodelovanjem univerz CEBS regije, sta bili dve manekenki oblečeni tudi v kreaciji Almi Sadar

Uslužbenci urada so se na daljavo udeležili strokovnih seminarjev (predvsem na temo umetne inteligence), izobraževanj in konferenc, ki jih je organiziral WIPO v regiji ali širše.

Od 24. do 26. septembra 2023 je bil na povabilo ministra za gospodarstvo turizem in šport Matjaža Hana in urada **na obisku v Sloveniji generalni direktor WIPO Daren Tang**. V okviru obiska se je gospod Tang srečal s slovenskim političnim vrhom – s predsednico Republike Slovenije Natašo Pirc Musar, predsednico Državnega zbora Urško Klakočar Zupančič, ministrom za gospodarstvo turizem in šport Matjažem Hanom, ministrom za visoko šolstvo, znanost in inovacije Igorjem Papičem ter širšim krogom deležnikov s področja intelektualne lastnine. Obisk je bil priložnost za poglobitev strateškega dialoga o intelektualni lastnini ter širjenje ozaveščenja o pomenu pravic intelektualne lastnine in njihovem potencialu v vlogi neopredmetenega finančnega sredstva. Slovenijo je spoznal kot inovativno in k trajnostnim temam usmerjeno državo.

Generalni direktor WIPO Daren Tang na srečanju z zagonskimi podjetji v Tehnološkem parku Ljubljana
Foto: Tehnološki park Ljubljana

Visoki gost se je srečal tudi s predstavniki kolektivnih organizacij, ki so mu predstavili svoje aktivnosti in izzive, ki so povezani z uporabo umetne inteligence. Obiskal je Institut Jožef Stefan, kjer si je ogledal laboratorije, sodeloval je na okrogli mizi z naslovom Intelektualna lastnina in komercializacija ter podelil WIPO nacionalni nagradi. WIPO nacionalno nagrado za podjetje je prejela Krka, d. d., Novo mesto, WIPO nacionalno nagrado za inovatorja pa prof. ddr. Denis Đonlagić. V Tehnološkem parku v Ljubljani se je srečal z zagonskimi podjetji in sodeloval na hibridni okrogli mizi. Sledil je obisk podjetja Aerosol d. o. o., ki je prejelo prestižno nagrado WIPO Global Award 2023. Pred odhodom se je Daren Tang srečal tudi z nagrajenci Dneva inovativnosti.

Pred obiskom je generalni direktor WIPO na povabilo urada z vnaprej posnetim govorom nagovoril tudi prisotne na Dnevu inovativnosti.

V 2023 je urad z WIPO **sodeloval tudi pri prevodu in prilagoditvi vodiča WIPO za zagonska podjetja in v programu za ženske podjetnice**, ki se osredotoča na podporo lokalnim skupnostim s podjetji oziroma trgovino, ki temeljijo na tradicionalnem tekstilu (čipke, vezenine, ipd.).

Sodelovanje v okviru Evropskega patentnega urada (EPU)

V okviru sodelovanja z EPU je urad aktivno sodeloval na sejah Upravnega sveta, Odbora za patentno pravo, Odbora za finance in proračun, Odbora za tehnično in operativno podporo in Ožjega odbora Upravnega sveta in v delovni skupini za pripravo projekta varnosti IT.

Predsednik EPU António Campinos, direktorica urada mag. Karin Žvokelj in minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han po podpisu delovnega sporazuma

Foto: Jernej Kovač

4. septembra 2023 je urad z EPO sklenil delovni sporazum o sodelovanju pri poizvedbah, ki omogoča hitrejše pridobivanje kakovostnih informacij v postopkih podelitve patenta. Sporazum sta na Gradu Otočec ob navzočnosti ministra za gospodarstvo, turizem in šport Matjaža Hana podpisala predsednik EPU António Campinos in direktorica urada mag. Karin Žvokelj.

V septembru 2023 je urad **podpisal sporazum o sodelovanju med EPO in uradom glede poizvedb o stanju tehnike**, ki jih bo na zahtevo prijavitelja izvajal EPU za slovenske nacionalne patentne prijave, vložene od 1. januarja 2024 dalje, in slovenske patente, za katere je bila prijava vložena 1. januarja 2015 ali kasneje. Ta sporazum in v decembru 2023 podpisan upravni sporazum med EPU in uradom o znižanju pristojbin za poizvedbe bosta omogočila, da bodo lahko nekateri prijavitelji prejeli povračilo v višini 80 % pristojbine za poizvedbo o stanju tehnike v skladu s shemo EPU o finančni podpori malim subjektom – za poizvedbo o stanju tehnike s pisnim mnenjem EPU bodo plačali le 20 % te pristojbine. Prijavitelji, ki bodo kasneje za isti izum vložili evropsko patentno prijavo ali mednarodno (PCT) prijavo, bodo v postopku pri EPU deležni še dodatnih finančnih ugodnosti, če bo za prvo prijavo poizvedbo o stanju tehnike naredil EPU.

V letu 2023 je bil obstoječi **sporazum o sodelovanju med uradom in EPU na področju izvajanja projektov sodelovanja**, ki je prvotno veljal do sredine leta 2023, **podaljšán za eno leto**, to je do 30. junija 2024. Na podlagi tega sporazuma se bodo uslužbenci urada tudi v letu 2024 udeleževali strokovnih usposabljanj, ki jih nudi Evropska patentna akademija, nadaljevalo se bo sodelovanje v okviru mreže PATLIB centrov (projekt PATLIB 2.0), omogočena bo operativna izvedba v letu 2023 podpisanih sporazumov z EPO, vezanih na poizvedbe o stanju tehnike.

Sodelovanje v okviru Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO)

V okviru EUIPO je urad v letu 2023:

- zastopal in predstavljal stališče Republike Slovenije na treh sejah Upravnega odbora in dveh sejah Proračunskega odbora EUIPO (MBBC);
- sodeloval na strokovnih sestankih za razvoj in usklajevanje praks na področju znamk in modelov;
- sodeloval na strokovnih sestankih in plenarnem zasedanju Evropskega opazovalnega urada za kršitve pravic intelektualne lastnine;
- sodeloval na sestankih projekta Intelektualna lastnina v izobraževanju in Mreži komunikacijskih dopisnikov (CoCoNet);
- sodeloval na sestankih Liaison (na 20. in 21. sestanku o sodelovanju, na 29. in 30. sestanku o znamkah in na 22. sestanku o modelih);
- sodeloval v delovni skupini razvoja sistema vodenja projektov in kakovosti (ECP5);
- sodeloval v programu približevanja praks (»Convergence of practices«, projekti ECP4) in na drugih strokovnih sestankih v zvezi z izvajanjem in implementacijo projektov iz programa ECP.

Poleg navedenega je urad z EUIPO intenzivno sodeloval v okviru evropskih projektov sodelovanja (ECP) s tem, da je ob finančni in strokovni pomoči EUIPO:

- v okviru ECP1 izvedel projekt večje nadgradnje zalednega sistema za znamke in modele (vpeljava podpore za postopke ničnosti in razveljavitve znamk, implementacija administrativnega modula);
- v okviru ECP5 izvedel projekt »Process mining«, s katerim je dobil koristne podatke o možnosti izboljšav v zalednih procesih pri izvajanju postopkov na področju znamk in modelov;
- v okviru ECP5 izvedel projekt vzpostavitve nadzorne plošče informacijske varnosti v uradu;
- v okviru ECP7 sodeloval pri izvedbi projekta vzpostavitve skupnega repozitorija zakonodaje in praks s področja intelektualne lastnine;
- v okviru ECP5 sodeloval pri iniciativah EUIPO, ki se nanašata na področje alternativnega reševanja sporov in na vzpostavitev in delovanje evropskega informacijskega centra za intelektualno lastnino (EIPIC);
- v okviru ECP5 in ECP6 izvedel paleto promocijskih in izobraževalnih aktivnosti na temo intelektualne lastnine in njenega varstva;
- v okviru ECP8 izvedel projekt »Case Law« - analiza ključnih odločitev slovenskih sodišč s področja uveljavljanja pravic intelektualne lastnine v Republiki Sloveniji.

6.2 Sodelovanje na ravni EU

Urad je na ravni EU sodeloval pri strokovni obravnavi različnih zakonodajnih predlogov in drugih gradiv v Delovni skupini za intelektualno lastnino, Delovni skupini za intelektualno lastnino (avtorsko pravo), Delovni skupini za intelektualno lastnino (patenti), Delovni skupini za intelektualno lastnino (modeli) in Delovni skupini za intelektualno lastnino (obrtne in industrijske geografske označbe) Sveta EU. Podrobnejše vsebine, vezane na tovrstno sodelovanje so navedene v poglavju 8. Zakonodaja intelektualne lastnine.

6.3 Sodelovanje z nacionalnim uradi za intelektualno lastnino v regiji in širše

V oktobru 2023 je urad sklenil nov **sporazum o sodelovanju z Madžarskim uradom za intelektualno lastnino**. Sporazum med drugim vključuje: patentne poizvedbe o stanju tehnike s pisnimi mnenji o novosti, inventivni ravni in industrijski uporabljivosti izumov, ki jih madžarski urad zagotovi uradu; promocijo intelektualne lastnine ter izmenjavo informacij in najboljših praks; izmenjavo in usposabljanje osebja na področjih skupnih interesov uradov; izmenjavo informacij in najboljših praks glede digitalizacije, vključno z vzpostavitvijo kontaktnih točk na tehnični ravni; druge dejavnosti in teme, ki so v interesu obeh uradov. Urad z madžarskim uradom načrtuje okrepitev sodelovanja.

V novembru 2023 je urad sklenil **memorandum o soglasju z VPI**. Cilj tega memoranduma je z dejavnostmi podpreti inovacijske ekosisteme Republike Slovenije in držav Višegrajske skupine. Sodelovanje bo osredotočeno na naslednja področja: ozaveščanje o patentiranju; izmenjavo strokovnjakov in posvetovanja; ozaveščanje o spodbudah in različnih vrstah podpore za izumitelje ter MSP; sodelovanje pri ozaveščanju glede storitev VPI na področju komercialnih poizvedb; širjenje poznavanja možnosti imetnikov slovenskih nacionalnih patentov, da v uradnih postopkih pred uradom uporabljajo storitev poizvedb o novosti s predhodnim poročilom o patentabilnosti; začetek nadaljnjih skupnih projektov in drugega sodelovanja. Posledično je tudi z VPI načrtovano sodelovanje.

Urad je v novembru 2023 na povabilo **obiskal Hrvaški urad za intelektualno lastnino**. Namen obiska je bil izmenjava mnenj in izkušenj z izzivi, s katerimi se srečujeta oba urada. Teme pogovorov so se nanašale na IT, mednarodno sodelovanje, zakonodajna vprašanja, nadzor nad kolektivnimi organizacijami in promocijske aktivnosti.

Urad se je v juniju in oktobru 2023 **udeležil sestankov Višegrajske skupine in prijateljev**. Prvega je organiziral Češki urad za industrijsko lastnino, drugega pa Hrvaški urad za intelektualno lastnino.

7. MEDINSTITUCIONALNO SODELOVANJE NA NACIONALNI RAVNI

7.1 Delovna skupina vlade za pripravo strategije področja intelektualne lastnine do leta 2030

Delovna skupina vlade za pripravo strategije področja intelektualne lastnine do leta 2030, ki jo je Vlada Republike Slovenije ustanovila novembra 2022, je v letu 2023 nadaljevala s svojim delom. Sestala se je na petih srečanjih.

Predstavniki urada v delovni skupini sodelujejo v dvojni vlogi: koordinacijski in vsebinski. V letu 2023 je bila v okviru delovne skupine, ob strokovni podpori Inštituta za ekonomska raziskovanja, pripravljena analiza stanja na področju intelektualne lastnine v Sloveniji, pripravljen pa je bil tudi prvi osnutek dokumenta strategije, ki temelji na ugotovitvah opravljene analize.

Pričakovati je, da bo delovna skupina zaključila svoje delo v sredini leta 2024 – s predložitvijo predloga strategije področja intelektualne lastnine v Sloveniji do leta 2030 Vladi Republike Slovenije v sprejem, kot je določeno s sklepom Vlade RS.

7.2 Stalna koordinacijska skupina za boj proti piratstvu in ponarejanju

Leta 2018 so urad, Tržni inšpektorat Republike Slovenije, Finančna uprava Republike Slovenije in Policija podpisali Memorandum o medsebojnem sodelovanju, z namenom okrepitve medsebojnega sodelovanja, boljše izmenjave informacij in doseganja večje učinkovitosti sodelujočih organov na področju boja proti piratstvu in ponarejanju ter na področju preprečevanja kršitev pravic intelektualne lastnine. Za doseganje namena memoranduma je bila ustanovljena stalna koordinacijska skupina za boj proti piratstvu in ponarejanju, katere delovanje koordinira urad.

Na pobudo urada se je skupina v 2023 sestala dvakrat. Na sestankih je urad predstavil aktualne informacije s srečanja Evropskega opazovalnega urada za boj proti kršitvam pravic intelektualne lastnine za predstavnike javnega sektorja, članice so si tudi zmenjale aktualne informacije s svojega področja delovanja in govorile o skupnih promocijskih aktivnostih.

Urad je skupaj s predstavnico Policije v okviru svetovnega dneva boja proti ponareddkom gostoval v oddaji Dobro jutro na RTV Slovenija.

7.3 Medresorska delovna skupina za enotni patentni sistem (MDS EPS)

Urad koordinira delo MDS EPS, ki jo je julija 2013 ustanovila Vlada Republike Slovenije. Sestavljajo jo predstavniki urada, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, Ministrstva za finance, Ministrstva za pravosodje in Ministrstva za zunanje in evropske zadeve.

Njena temeljna naloga je priprava in uskladitev strokovnih podlag za aktivno sodelovanje predstavnikov Republike Slovenije v okviru pripravljanih aktivnosti za uvedbo enotnega patentnega sistema. Tako imenovani »patentni sveženj« sestavljajo Uredba Parlamenta in Sveta o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva in Uredba Sveta o izvajanju okrepljenega sodelovanja na področju uvedbe enotnega patentnega varstva v zvezi z veljavno ureditvijo prevajanja ter Sporazum o enotnem sodišču za patente, ki poleg ustanovitve Enotnega patentnega sodišča predvideva tudi ustanovitev Centra za mediacijo in arbitražo za patente, ki bo imel sedeža v Ljubljani in Lizboni. Enotni patentni sistem je pričel delovati s 1. junijem 2023, razen Centra za mediacijo in arbitražo, ki je v ustanavljanju.

MDS EPS se v letu 2023 fizično ni sestala, člani pa so podatke in novice med letom izmenjevali prek elektronske pošte.

7.4 Sodelovanje pri vzpostavljanju nacionalnega RRI stičišča

Urad je bil v drugi polovici leta 2023 kot del slovenskega inovacijskega ekosistema s strani Javne agencije Republike Slovenije za spodbujanje investicij, podjetništva in internacionalizacije (SPIRIT) povabljen k aktivnostim za vzpostavitev t. i. »RRI stičišča« kot fizične in virtualne stične točke slovenskih deležnikov RRI ekosistema (ekosistema raziskav, razvoja in inovacij).

Urad je v proces vključen s sodelovanjem v posvetovalnih skupinah za fizično stičišče, za spletno stičišče ter za analitiko in vrednotenje. V letu 2023 so se predstavniki urada udeležili vseh treh predvidenih zasedanj posvetovalnih skupin.

Ob koncu posvetovanja, ki je predvideno še v prvi polovici leta 2024, se pričakuje meddeležniško usklajen sistemski prototip in konkreten izvedbeni načrt vzpostavitve RRI stičišča. Rezultati posvetovanja bodo osnova za vse nadaljnje korake pri razvoju RRI stičišča.

8. ZAKONODAJA INTELKTUALNE LASTNINE

Urad je na področju zakonodaje intelektualne lastnine aktivno sodeloval pri pripravi predpisov na ravni EU, na nacionalni ravni pa je pripravil Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIL1 in zaradi sprejema tega zakona tudi spremembe in dopolnitve nekaterih podzakonskih aktov ali prenovljene podzakonske akte. V okviru nadaljnjega razvoja avtorskega prava je skupaj z MGTŠ ali sam izvedel več aktivnosti, predvsem z namenom osveščanja deležnikov o avtorskopравни ureditvi v EU, nekaterih državah članicah EU in Sloveniji. Urad je tudi pregleadal gradiva, ki jih je prejel v medresorsko usklajevanje.

Urad sodeluje pri pripravi strokovnih predlogov za spremembe in dopolnitve zakonskih in podzakonskih aktov s področja intelektualne lastnine ali jih pripravlja sam ter na podlagi stališč Vlade Republike Slovenije zastopa Republiko Slovenijo v delovnih telesih Sveta EU, ki obravnavajo predloge novih predpisov s področja intelektualne lastnine.

Urad je na ravni EU sodeloval pri strokovni obravnavi različnih zakonodajnih predlogov in drugih gradiv v Delovni skupini za intelektualno lastnino, Delovni skupini za intelektualno lastnino (avtorsko pravo), Delovni skupini za intelektualno lastnino (patenti), Delovni skupini za intelektualno lastnino (modeli) in Delovni skupini za intelektualno lastnino (obrtne in industrijske geografske označbe) Sveta EU.

V **Delovni skupini za intelektualno lastnino (obrtne in industrijske geografske označbe) Sveta EU** je potekala strokovna obravnava Predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o **zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov** ter spremembi Uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753. Predlog je bil sprejet 18. oktobra 2023, Uredba (EU) 2023/2411 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o **zaščiti geografskih označb obrtnih in industrijskih izdelkov** ter spremembi Uredb (EU) 2017/1001 in (EU) 2019/1753 pa je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije (UL L, 2023/2411, z dne 27. oktobra 2023).

V **Delovni skupini za intelektualno lastnino (modeli) Sveta EU** je potekala obravnava Predloga Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o **pravnem varstvu modelov (prenovitev)** ter Predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 o **modelih Skupnosti** in razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 2246/2002. Glede obeh predlogov sta sozakonodajalca v 2023 dosegla dogovor, nista pa ju še sprejela, saj je potrebno pred tem pripraviti vse jezikovne različice obeh aktov.

Delovna skupina za intelektualno lastnino (patenti) je na strokovni ravni obravnavala šest predlogov uredb iz t. i. patentnega svežnja, ki ga je Evropska komisija objavila 27. aprila 2023. Štirje predlogi urejajo **dodatni varstveni certifikat**, in sicer Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dodatnem varstvenem certifikatu za fitofarmacevtska sredstva (prenovitev), Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dodatnem varstvenem certifikatu za zdravila (prenovitev), Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem dodatnem certifikatu

za zdravila in spremembi Uredbe (EU) 2017/1001, Uredbe (ES) št. 1901/2006 in Uredbe (EU) št. 608/2013 ter Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o enotnem dodatnem varstvenem certifikatu za fitofarmacevtska sredstva. V okviru patentnega svežnja sta tudi Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o standard bistvenih patentih in spremembi Uredbe (EU) 2017/1001, ki ureja **za standard bistvene patente**, in Predlog Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o **prisilnem licenciranju za krizno upravljanje** in spremembi Uredbe (ES) št. 816/2006, ki se nanaša na **prisilno licenciranje patentov, objavljenih patentnih prijav, uporabnih modelov in dodatnih varstvenih certifikatov**. Obravnava predlogov se bo nadaljevala v letu 2024.

Urad je sodeloval tudi pri obravnavi predlogov zakonodaje EU, pri katerih so nosilci drugi resorji (npr. v postopku sprejema Uredbe (EU) 2023/ 2854 Evropskega parlamenta in Sveta o harmoniziranih **pravilih za pravičen dostop do podatkov in njihovo uporabo** ter spremembi Uredbe (EU) 2017/2394 in Direktive (EU) 2020/1828 (**akt o podatkih**), ki je bila sprejeta 13. 12. 2023 in nato objavljena v Uradnem listu Evropske unije (UL L, 2023/2854, z dne 22. decembra 2023)).

Urad je v letu 2023 nadaljeval s **pripravo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah ZIL-1** zaradi vzpostavitve **evropskega patenta z enotnim učinkom** in zaradi delnega prenosa določb Direktive (EU) 2015/2436 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2015 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z blagovnimi znamkami (prenovitev) (UL L št. 336 z dne 23. decembra 2015, str. 1), in sicer določb o vzpostavitvi upravnih postopkov za **odločanje o razveljavitvi in ugotovitvi ničnosti znamke pred uradom**. Predlog zakona je Državni zbor Republike Slovenije sprejel 28. junija 2023, sprejet zakon pa je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 76/23 in je začel veljati 27. julija 2023.

Zaradi sprememb ZIL-1 so bile potrebne **spmembe in dopolnitve več podzakonskih aktov, ki jih je pripravljala urad**. Vlada Republike Slovenije je 14. decembra 2023 izdala novo Uredbo o pristojbinah Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino, ki je bila objavljena v Uradnem listu RS, št. 127/23 in je začela veljati 30. decembra 2023. Urad je pripravljala tudi spremembe in dopolnitve Pravilnika o znamki, Pravilnika o registrih prijav in pravic industrijske lastnine ter potrdilo o prednostni pravic in Uredbe o pravnem varstvu biotehnoloških izumov, ki pa v letu 2023 še niso bili izdani (predloga obeh pravilnikov sta v medresorskem usklajevanju).

Urad je pripravljala tudi **ново Odredbo o ceniku informacijskih storitev**, ki je bila v medresorskem usklajevanju in v 2023 še ni bila izdana.

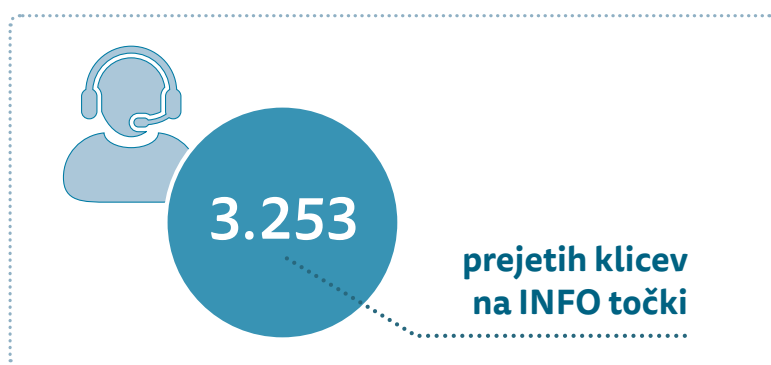
Sodeloval je tudi v Medresorski delovni skupini za pripravo podlag za izvajanje Uredbe (EU) 2022/868 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o evropskem upravljanju podatkov in spremembi Uredbe (EU) 2018/1724 (**Akt o upravljanju podatkov**) (UL L št. 152 z dne 3. junija 2022, str. 1).

9. INFORMIRANJE IN PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI

9.1 Informiranje

Med osrednje informacijske naloge urada sodi dajanje osnovnih informacij strankam po telefonu, elektronski pošti in osebno, kar se je izvajalo dnevno.

Urad je v 2023 obravnaval 3.253 klicev na Info točko prek centralnega telefonskega sistema in neposredno na dežurne uslužbence urada ter sprejel 58 strank. Po elektronski pošti je urad prejel in odgovoril na 219 vprašanj s področja znamk, modelov, patentov in avtorskega prava (236 v 2022, 250 v 2021, 245 v 2020).

Vir: evidence urada

Urad je nadaljeval z **izvedbo storitve PRVA i**, ki MSP omogoča brezplačno svetovanje glede različnih možnosti varovanja njihove intelektualne lastnine. Urad jih je v letu 2023 izvedel sedem, kar je toliko, kot je bilo načrtovano v programu dela za leto 2023.

9.2 Spletne stani in družabna omrežja

Tudi v letu 2023 je urad dopolnjeval vsebine na svojem spletnem mestu in širšo javnost redno seznanjal s svojo dejavnostjo in najzanimivejšimi dogodki s področja intelektualne lastnine. Poleg obstoječih **družabnih omrežij** (Facebook, X, LinkedIn), smo v aprilu ob svetovnem dnevu intelektualne lastnine vzpostavili še kanal na omrežju Instagram, s katerim želimo nagovarjati zlasti mlade. Na prvih treh omrežjih smo imeli v povprečju po 97 objav.

Ob koncu leta smo imeli na družabnih omrežjih naslednje število sledilcev in doseg: Facebook 293 sledilcev, doseg 24.600; omrežje X 91, doseg 24.000; LinkedIn 411, doseg 31.000, kar je v povprečju za 100 % več kot leto prej.

Na informacijskem spletnem mestu o ponarejanju in piratstvu originalen.si smo objavili 20 novic.

9.3 Promocijske in izobraževalne aktivnosti

S promocijskimi in izobraževalnimi aktivnostmi urad nagovarja različne ciljne skupine – imetnike pravic, gospodarstvo, mlade, pisarne za prenos znanja in tehnologij, strokovno in splošno javnost. Urad je dejaven na področju celotne Slovenije.

Urad je v 2023 **objavil sedem člankov** (Obrtnik podjetnik, Glas gospodarstva, 500 podjetnic) in tri prispevke v novičniku CEBS regionalne skupine. **Nastopil** je v oddaji Dobro jutro na RTV Slovenija.

Urad že pri mladih spodbuja znanje in inovativnost, predvsem pa zavedanje o pomenu pravic intelektualne lastnine. Zato je v sodelovanju z RTV Slovenija **v oddaji Male sive celice** tudi v lanskem šolskem letu pripravil vprašanja s področja intelektualne lastnine, ponaredkov in piratstva.

Urad je ponovno aktivno sodeloval tudi pri 10. nacionalnem tekmovanju programa **Moje podjetje**, ki ga izvaja Zavod za spodbujanje podjetnosti mladih pod okriljem Junior Achievement Europe in na katerem je v 2023 sodelovalo rekordno število dijakov in dijaških podjetij. Predstavnica urada je izvedla predavanje o intelektualni lastnini s poudarkom na avtorskem pravu in bila članica žirije za kategorijo Naj dijaško podjetje.

6. marca je na uradu potekala **Slovesnost ob poimenovanju velike sejne sobe po izjemnem slovenskem izumitelju in svetovljanu Petru Florjančiču**. Dogodka sta se udeležila njegova hči in vnuk, zbrane sta nagovorila državni sekretar mag. Dejan Židan in direktorica urada mag. Karin Žvokelj.

Direktorica urada mag. Karin Žvokelj, gospa Marion Florjančič in državni sekretar mag. Dejan Židan ob prerezu traku

Foto: Boštjan Lešnjak

Uradova stojnica na Kulturnem bazarju 2023

Foto: Boštjan Lešnjak

Marca je urad ponovno sodeloval na **Kulturnem bazarju**, ki je potekal v Cankarjevem domu v Ljubljani. Obiskovalcem je predstavil svoje aktivnosti na področju promocije in varovanja intelektualne lastnine. Septembra je že drugič promoviral pravice intelektualne lastnine na **Dnevu mladih** v Ajdovščini, kjer je sodeloval tudi na okrogli mizi na temo raziskovalnega dela v strojništvu.

30. marca je urad izvedel promocijo patenta – **razdelili smo svinčnike z radirko**. Temu izumu je bil pred 165 leti (leta 1858) podeljen patent. Svinčnike smo delili na različnih lokacijah (MGTŠ in organi v sestavi, Dijaški dom Tabor, Tehniški muzej Slovenije itd).

V letu 2023 je bil urad soorganizator tekmovanja v podjetniških idejah mladih **POPRI** (nacionalno tekmovanje za izbor najboljšega podjetniškega projekta mladih od 12 do 29 leta starosti, ki ga organizira Primorski tehnološki park). Na regijskih predizborih 9. in 10. marca v štirih mestih (Vrtojba, Ljubljana, Velenje in Novo mesto) je izvedel predavanja in imel stojnico. Prisoten je bil tudi na finalu tekmovanja 4. aprila 2023 v Novi Gorici, na katerem je direktorica urada sodelovala na okrogli mizi.

Lanskoletni **dan intelektualne lastnine** (26. april) in je potekal pod sloganom »Ženske in intelektualna lastnina: pospeševanje inovativnosti in ustvarjalnosti«. V ospredje so bili postavljeni izjemni uspehi izumiteljic, ustvarjalk in podjetnic ter njihov prispevek h kulturnemu in gospodarskemu razvoju pa tudi izzivi in prepreke, s katerimi se srečujejo. Na uradu smo se svetovni kampanji pridružili z različnimi aktivnostmi. Izvedli smo spletno predavanje o osnovah intelektualne lastnine, ki je v ospredje postavil prav ženske, pomen varstva intelektualne lastnine smo predstavili več sto udeleženkam srečanja slovenskih podjetnic, objavili nekaj prispevkov v področnih revijah in mednarodnem novičniku ter se pridružili kampanji na družabnih omrežjih. Navdihujočim ženskam smo se poklonili tudi z

izdajo brošure, ki predstavlja šestnajst pomembnih slovenskih ustvarjalok 19. in 20. stoletja, ki so delovale na področju literature, likovne umetnosti, gledališča, plesa, novinarstva, prevajanja in poučevanja.

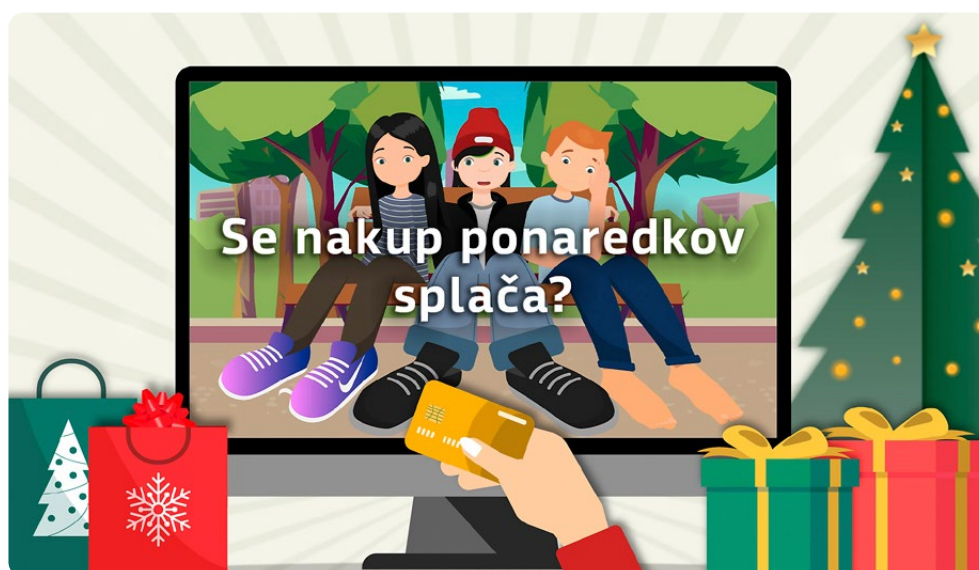

Brošura Slovenske ustvarjalke ter avtorska in sorodne pravice

Avtor: Boštjan Lešnjak

Urad se trudi ozaveščati o pomenu spoštovanja pravic intelektualne lastnine in škodi, ki jo povzročajo ponaredki in piratstvo. V sklopu kampanje boja proti ponaredkom in piratstvu, s katerim je urad obeležili svetovni dan boja proti ponaredkom (2. junij 2023), je urad skupaj s Policijo **gostoval v oddaji Dobro jutro na RTV Slovenija**.

V 2023 smo s finančno podporo EUIPO okviru programa evropskega sodelovanja med EUIPO in našim uradom **ustvarili informativno animacijo za mlade**, ki razkriva pasti spletnih nakupov in ponuja dragocene nasvete, kako prepoznati lažne spletne trgovine in oglase, ki v resnici ponujajo ponaredke.

Oglasna grafika za video animacijo »Se nakup ponaredkov res spleta?«

Avtor: Boštjan Lešnjak

Urad se je udeležil **55. mednarodnega sejma MOS** v Celju, kjer je na skupnem razstavnem prostoru MGTŠ, izvajalskih institucij in organov v sestavi obiskovalcem sejma približal področje intelektualne lastnine in svoje storitve. Predstavniki urada so z veseljem odgovarjali na vsa vprašanja v zvezi s patenti, modeli, znamkami, avtorsko in sorodnimi pravicami ter geografsko označbo. Svoje znanje so obiskovalci lahko preizkusili na kolesu sreče.

Urad je 6. aprila 2023 prvič sodeloval na dogodku **»500 podjetnic«** z osrednjim sloganom ENERGIJA ZA PRIHODNOST – Služb ne iščemo, mi jih ustvarjamo, v organizaciji Skupnosti slovenskih podjetnic. Direktorica urada je v uvodu nagovorila udeleženske, kot govornici pa smo sodelovali tudi na strokovnem posvetu. Na stojnici urada smo predstavljali delo urada in udeleženske dogodka ozaveščali o pomenu intelektualne lastnine za podjetništvo in objavili članek o varstvu intelektualne lastnine (poudarek na znamkah) v glasilu, ki je izšlo ob tej priložnosti.

Urad je skupaj z **Odbori za pritožbe pri EUIPO** v maju ponovno organiziral seminar, ki je bil namenjen zastopnikom, sodnikom in drugim strokovnjakom s področja intelektualne lastnine. Program je zajemal predstavitev novosti Odborov za pritožbe ter sodne prakse in alternativno reševanje sporov na področju intelektualne lastnine. Predstavljeni so bili tudi praktični primeri. Na uradu je v popoldanskem času potekal bilateralni sestanek med uradom in predstavniki Odborov za pritožbe EUIPO.

Urad je v letu 2023 izvedel **predavanja za različne ciljne skupine**. Za mladino in učitelje je izvedel 19 predavanj, večinoma v živo. 15 predavanj je bilo namenjeno subjektom inovativnega oz. podjetniškega podpornega okolja, podjetnikom in splošni javno sti.

Predavanje o intelektualni lastnini za udeležence tekmovanja POPRI

Foto: Matevž Jug

Tradicionalno srečanje z zastopniki

Foto: Boštjan Lešnjak

Decembra je bilo organizirano tradicionalno **srečanje urada in zastopnikov** za patente ter znamke in modele, na katerem smo obravnavali aktualne teme s področja industrijske lastnine ter svečano podelili potrdila o opravljenem izpitu za zastopnike. Srečali smo se tudi s predstavniki kolektivnih organizacij.

V sodelovanju z EUIPO je urad ponovno organiziral spletna dogodka **»IP4YOU«** za strokovnjake s področja intelektualne lastnine in **»Ideas Powered for Business«**, ki je bil namenjen MSP. Dogodka sta potekala oktobra in decembra.

Z željo po spodbujanju ustvarjalnosti in inovativnosti med mladimi je urad decembra **podaril večje število zvezkov eni izmed dobrotelčnih organizacij**, pred novoletnimi prazniki pa so zaposleni urada za otroke iz Mladinskega doma Malči Beličeve skupaj zbrali nekaj daril, urad pa jim je podaril tudi nekaj zvezkov in šolskih potrebščin.

DODATEK

V tem dodatku se nahajajo podrobni statistični podatki o:

- prijavah, podelitvah, registracijah, zavrženjih, umikih, zavrnitvah, vpisih v register, ugovorih, izdanih potrdilih;
- upravnih zaostankih, upravnih sporih in drugih postopkih na sodiščih;
- prejeti in odposlani pošti.

PATENTI

Tabela 6: Patenti (prijave, odločitve, vpisi v register, ugotovitevne odločbe po letih)

PATENTI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nacionalne patentne prijave							
Vložene nacionalne patentne prijave – vsi	341	274	264	244	239	246	172
Vložene nacionalne patentne prijave – slovenski prijavitelji	317	251	255	230	221	228	151
Zavržene, umaknjene prijave	99	107	59	87	60	64	75
Podeljeni patenti	208	232	206	198	158	195	153
Vpisi v evropskih patentov (EP) v register							
Vložene zahteve za vpis EP v register	2.659	2.795	2.768	2.517	2.354	1676	1.350
Zavržene, neveljavne zahteve	3	10	3	9	6	5	8
EP vpisani v register	2.648	2.758	2.770	2.508	2.401	1731	1.304
PCT prijave							
Vložene PCT prijave	45	63	36	36	31	41	31
Umaknjene PCT prijave	2	5	3	3	0	2	0
Evropske Patentne (EP) prijave							
Vložene EP prijave	2	0	2	1	1	0	0
Umaknjene EP prijave	0	0	0	0	0	0	0
Prijave za DVC							
Vložene prijave za DVC	48	36	51	53	44	53	31
Zavržene prijave	2	1	2	5	0	0	2
Podeljeni DVC	56	50	43	45	46	48	33
Podeljeno (pediatrično) podaljšanje veljavnosti DVC	5	4	7	6	9	8	19
Zahteve za izdajo ugotovitevne odločbe (UO)							
Vložene zahteve za izdajo UO	35	22	19	23	33	18	24
Prekinjen postopek	1	0	1	1	0	0	0
Izdane UO	34	21	16	25	25	20	18

Vir: evidence urada

Tabela 7: **Podeljeni patenti na osnovni nacionalnih prijav v letu 2023 – število po sekcijah mednarodne patentne klasifikacije**

SEKCIJA MEDNARODNE PATENTNE KLASIFIKACIJE	Podeljeni patenti
A – človekove potrebe	32
B - obdelava in transport	57
C - kemija; metalurgija	13
D - tekstil; papir	0
E - gradbeništvo	7
F - strojništvo; razsvetljava	17
G - fizika	17
H- elektrika	10

Vir: evidence urada

Tabela 8: **Podeljeni patenti na osnovni nacionalnih prijav v letu 2023 – število po tehničnih področjih**

TEHNIČNO PODROČJE	Podeljeni patenti
Pripravki za zdravstvene, zobozdravstvene in higienske namene	7
Osebni predmeti ali predmeti za domačo uporabo	9
Živila in tobak	5
Transport	37
Organska kemija	2
Biokemija, genetski inženiring	2
Gradbeništvo	8
Motorji in črpalke	4
Strojništvo v splošnem	7
Razsvetljava in ogrevanje	13
Meroslovje	21
Elektrotehnika	12
Drugo	26

Vir: evidence urada

ZNAMKE

Tabela 9: Znamke (prijave, odločitve po letih)

ZNAMKE	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nacionalne znamke							
Nove prijave	1.504	1.456	1.411	1.307	1.241	1.071	1.148
Registracija	1.274	1.254	1.164	1.063	898	1.022	903
Zavrnjene, zavržene, umaknjene prijave	254	198	182	177	214	173	243
Mednarodne znamke							
Mednarodne registracije slovenskih prijaviteljev	200	173	167	162	184	176	186
Mednarodne znamke, vložene v okviru madridskega sporazuma	1.357	1.320	1.274	1.011	1.001	928	816
Zavrnjene prijave	15	21	26	38	56	80	38
Znamke EU (EUTM)*							
Prijave slovenskih prijaviteljev	390	384	489	474	563	621	556
Registracije slovenskih prijaviteljev	301	362	383	392	512	487	502
Vse prijave EUTM	146.409	152.488	160.381	158.564	197.901	174.152	175.686
Vse registracije EUTM	128.376	129.977	140.768	138.942	180.618	165.062	161.231

* Znamke EU veljajo na celotnem ozemlju Evropske unije

Vir: evidence urada

Tabela 10: Znamke (ugovori in odločitve po letih)

UGOVORI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ugovori zoper nacionalno znamko							
Novi ugovori (vloženi v letu)	71	89	86	41	91	77	47
Rešeni ugovori	105	137	66	66	75	108	95
Ugovori v postopku	169	81	86	60	85	61	70
Ugovori zoper mednarodno znamko							
Novi ugovori	25	29	15	18	11	14	12
Rešeni ugovori	20	25	29	26	12	25	14
Ugovori v postopku	39	43	40	56	57	18	13

Vir: evidence urada

Tabela 11: Prijave znamk v letu 2023 glede na statistično regijo sedeža prijavitelja

STATISTIČNA REGIJA	Prijave znamk
Gorenjska	57
Goriška	31
Jugovzhodna Slovenija	102
Koroška	13
Obalno-kraška	28
Osrednjeslovenska	344
Podravska	102
Pomurska	20
Posavska	26
Primorsko-notranjska	14
Savinjska	77
Zasavska	13

Vir: evidence urada

MODELI

Tabela 12: Modeli (prijave, zahteve, odločitve po letih)

MODELI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prijave za registracijo modelov	66	36	44	32	29	23	33
Registrirani modeli	58	30	33	24	19	46	26
Zavrnitve, zavrženja in umiki prijav	15	0	8	2	5	3	8
Zahteva za varstvo modela v Sloveniji po Haaškem sporazumu	120	43	90	99	27	27	14
Registracije modela Skupnosti slovenskih prijaviteljev	147	141	98	121	116	229	179
Vse registracije modela Skupnosti	95.785	93.272	86.250	90.407	96.937	91.698	114.841

Vir: evidence urada

REGISTRI

Tabela 13: **Registri (vpisi, izdaja potrdil, podaljšanje veljavnosti, zastopniki, pooblastila po letih)**

REGISTRI	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pravice industrijske lastnine							
Plačila pristojbin za podaljšanje ali vzdrževanje pravic industrijske lastnine	16.054	17.105	17.812	18.547	19.033	19.191	19.996
Vpisi sprememb in prenosov pravic v registre pravic industrijske lastnine	1.627	1.688	1.839	1.490	1.298	2.205	1.364
Izdaja potrdil iz registrov	171	240	244	205	313	91	278
Zastopniki							
Izpiti za zastopnike	9	8	9	6	7	3	2
Vpis novih zastopnikov v register zastopnikov	8	7	13	5	10	11	5
Izbris zastopnikov iz registra	1	0	1	0	0	0	4
Deponiranje generalnih pooblastil	250	271	240	204	273	127	185
Vpisi in spremembe posamičnih pooblastil	700	800	700	1.500	1.800	545	502

Vir: evidence urada

DRUGE STORITVE URADA

Tabela 14: **Informacijske storitve in posredovanje informacij javnega značaja**

UPRAVNI ZAOSTANKI (NA DAN 31. 12)	2019	2020	2021	2022	2023
Opravljenе poizvedbe po naročilu	0	0	0	0	0
Prejete zahteve za dostop to informacij javnega značaja	24	31	32	29	29

Vir: evidence urada

UPRAVNI ZAOSTANKI

Tabela 15: **Upravni zaostanki na dan 31.12. (po letih in po področjih)**

UPRAVNI ZAOSTANKI (NA DAN 31. 12)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Patenti	0	0	0	0	0	0	0
Znamke in modeli	64	46	70	76	54	4	1
Registri	0	0	0	0	0	0	0
Avtorsko pravo	25	23	24	31	32	29	29

Vir: evidence urada

Kljub nadzoru nad procesi dela na uradu prihaja do zaostankov pri odločanju in zaključevanju postopkov. Takšni zaostanki so posledica obsežnosti in zahtevnosti posameznega postopka, procesnih dejanj prijaviteljev in tretjih oseb, pa tudi števila zaposlenih, usposobljenih za vodenje in odločanje v upravnih postopkih. V letu 2023 je imel urad v reševanju skupno 10.387 upravnih zadev (v letu 2022 skupno 12.984). Na dan 31. decembra 2023 je bilo pri postopkih podeljevanja oz. registracije pravic industrijske lastnine in pri odločanju v postopkih izdaje dovoljenja za kolektivno upravljanje avtorske in sorodnih pravic in nadzora nad njimi ugotovljenih skupno 30 zaostankov.

UPRAVNI SPORI

Tabela 16: **Upravni spori v letu 2023 (vložene tožbe in odločitve po področjih)**

	Patenti	DVC	Modeli	Znamke	Avtorsko pravo	Skupaj
Vložene tožbe	5	0	0	15	13	33
Prejete odločitve Upravnega sodišča RS	3	0	0	8	2	13
Tožba se zavrže	0	0	0	1	0	1
Tožbi se ugotovi	1	0	0	3	1	5
Tožba se zavrne	2	0	0	4	0	6
Tožbi se deloma ugotovi, deloma se jo zavrne	0	0	0	0	0	0
Postopek se ustavi	0	0	0	0	1	1

Vir: evidence urada

Število vloženih tožb v upravnem sporu vsakoletno niha. Zoper odločitev urada je bilo v letu 2023 vloženih 33 tožb v upravnem sporu (26 tožb v 2022). Glede na število vseh odločitev urada v tekočem letu je tožb malo. Urad skladno z zakonom izvrši tudi pravnomočne sodbe rednega sodišča, ki vplivajo na veljavnost pravice.

Urad je v letu 2023 prejel 13 odločitev Upravnega sodišča Republike Slovenije o tožbah zoper odločitve urada, šest več kot leto poprej. Sodišče je v petih sodbah ugodilo tožnikom, v ostalih osmih pa zavrnilo, zavrglo ali pa ustavilo postopek.

CIVILNI SPORI

Okrožno sodišče v Ljubljani je v letu 2023 zavrnilo odškodninsko tožbo, vloženo v letu 2015, zoper Republiko Slovenijo zaradi ravnanja urada. Sodba ni pravnomočna, saj je tožeča stranka zoper njo vložila pritožbo.

PREJETA IN ODPOSLANA POŠTA

Tabela 17: **Prejeta in poslana pošta po letih**

DOKUMENTARNO GRADIVO	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Prejeta pošta (enote)	31.398	30.701	23.521	17.396	13.953	10.996	9.374
Odposlana pošta (enote)	30.624	31.697	30.116	29.966	27.899	24.338	22.488

Vir: evidence urada

Številka: 0102-1/2024-1

Datum: 27. 2. 2024

Žvokelj Karin

Mag. Karin Žvokelj
direktorica